

Pre všetky dcéry kresťanskej lásky

Duchovný život

List k 15. augustu 2012

Drahé sestry!

Milosť nášho Pána Ježiša Krista nech je vždy s nami! *„Dnešného dňa vzal si do neba Matku svojho Syna, ktorá je prvotinou a obrazom oslávenej Cirkvi a príčinou pevnej nádeje a potechy Božiemu ľudu na jeho pozemskej ceste.“*¹

Týmito slovami z prefácie na slávnosť Nanebovzatia Panny Márie vám chcem popriať všetko najlepšie k tomuto sviatku a úprimne vám poďakovať za blahoželanania a modlitby, ktoré sú prejavom vašej oddanej lásky k Spoločnosti.

Vaše listy a rôzne správy mi prišli doslova zo štyroch kútov sveta. Informujete ma v nich o vašej službe chorým, o práci s mládežou, o ľuďoch, ktorým chýba chlieb, sloboda, dôstojnosť alebo láska. Opäť som sa mohla presvedčiť ako je Spoločnosť blízko pri chudobných. Zmieňujete sa aj o neblahých účinkoch ekonomickej a morálnej krízy, ktorá zasahuje všetky kontinenty.

Čeliť toľkej chudobe je výzvou, ktorá ďaleko presahuje naše sily. *Dynamické zrealizovanie*² výziev nášho Dokumentu medzi

¹ Prefácia zo slávnosti Nanebovzatia Panny Márie.

² Porov. Dokument medzi Zhromaždeniami, s. 18.

Zhromaždeniami pomocou vytýčených odpovedí³ je skromnou cestou, ktorú nám Spoločnosť ponúka. Vedie cez obnovené zakorenenie v Ježišovi Kristovi, cez prehĺbenie nášho „spoločného života“, cez tvorivú a odvážnu službu v snahe zjavovať Božiu lásku chudobným a prežívať ju v rámci našej príslušnosti k Spoločnosti. Nechať sa pretvárať Duchom Svätým, ktorý chce „v plnej miere obnoviť naše srdcia, uzdraviť naše zranenia i zranenia celého ľudstva“⁴ je naozaj pokornou a náročnou cestou.

Spoločne hľadme na oslávenú Pannu Máriu, ktorá je našou sprievodkyňou na tejto ceste. V jej živote bol skutočne stále prítomný Boží Duch. Po skončení svojho pozemského života⁵ bola hneď vzatá do neba, do plnosti života v Bohu. Cirkev ju vzýva ako orodovníčku, pomocníčku a sprostredkovateľku. Zverme jej dnes našu putujúcu Spoločnosť ako to často robievali svätý Vincent a svätá Lujza.

Do kaplnky Materského domu, ako i na mnohé iné miesta zasvätené Panne Márii Zázračnej medaily, denne prichádzajú pútnici, aby jej s plnou dôverou zverili svoje úmysly. S takou istou dôverou jej prednesme potreby našich miestnych komunit i provincií a vyprosujeme si na jej orodovanie milosť nechať sa pretvárať Duchom Svätým.

„Duše naozaj chudobné, ktoré túžia slúžiť Bohu, musia veľmi dôverovať, že keď Duch Svätý pri svojom príchode nenájde v nich žiadnu prekážku, uschopní ich plniť svätú Božiu vôľu, čo má byť ich jedinou túžbou.“⁶

Tento list k 15. augustu mi dáva príležitosť podeliť sa s vami o niekoľko správ zo života Spoločnosti:

MEDZINÁRODNÉ STRETNUTIA A FORMÁCIA

Stretnutie vizitátoriek medzi Zhromaždeniami v máji tohto roku, bolo silným časom, kedy sme sa zastavili, vzájomne podelili a už sa aj vydali na cestu ku Generálnemu zhromaždeniu 2015. Viem, že

³ Porov. tamže, ss. 19-27.

⁴ Dokument medzi Zhromaždeniami, s. 8.

⁵ Porov. Katechizmus Katolíckej cirkvi, č. 963- 975.

⁶ Svätá Lujza, Duchovné spisy, A. 25, s. 793.

vizitátorky vás informovali o našich prácach a ďalšie správy dostanete v priebehu nasledujúcich mesiacov.

V rámci Roku viery generálna rada organizuje v rokoch 2013-2014 viacero medzinárodných stretnutí s cieľom obnoviť sa po duchovnej a vinčentskej stránke.

Ďalšie veľké úsilie vo formácii vynakladajú provincie štúdiom Príručky pre sestru služobnicu.

SLÁVENIA

Od začiatku tohto roka som sa s radosťou zúčastnila na viacerých oslavách... V apríli to bolo 150. výročie od príchodu sestier do Guatemaly, v júni 300 rokov provincie v Poľsku a v júli 150 rokov prítomnosti dcér kresťanskej lásky na Filipínach. Zakaždým to bola príležitosť vzdávať vďaku za odvahu sestier, ktoré slúžili pred nami a prosiť o vernosť vinčentskej charizme spolu so všetkými našimi spolupracovníkmi i Vinčentskou rodinou.

Cirkev na Kube slávi tento rok 400. výročie „Panny milosrdnej lásky“. Pri tejto príležitosti som mala možnosť opäť navštíviť provinciu. Hlboko ma dojalo, s akou húževnatosťou sa sestry venujú telesnej i duchovnej službe chudobným vo veľmi náročných a delikátnych podmienkach.

PROVINCIE, KTORÉ TRPIA

Päť krajín Provincie blízkeho východu (Egypt, Irán, Libanon, Sýria a Svätá zem) je zmietaných miestnymi extrémistickými prúdmi, ktoré ohrozujú ich stabilitu. Najmä sestry žijúce v Sýrii potrebujú našu osobitnú modlitbu. Všetky sú teraz v Damasku, v škole na ulici Bab Touma a v nemocnici svätého Ľudovíta. Zdieľajú úzkosti a núdzu sýrskeho ľudu a vydávajú svedectvo svojou láskou a modlitbou. Spomedzi iných trpiacich provincií by som chcela spomenúť Nigériu, kde na severe krajiny pretrvávajú medzináboženské konflikty a tiež Filipíny, často zasiahnuté prírodnými katastrofami. Momentálne sú tam hrozné povodne, ktoré vyhnali z domovov mnohých obyvateľov Manily a spôsobili veľké straty na životoch. Zasiahnuté boli aj niektoré diela sestier.

„Pokým skúšky života umožňujú pochopiť tajomstvo kríža a podieľať sa na Kristovom utrpení (porov. Kol 1, 24) sú predohrou k radosti a nádeji, ku ktorým ich viera vedie: «Keď som slabý, vtedy som silný» (2 Kor 12, 10).“⁷

NOVÁ MISIA SESTIER

Dňa 15. júna, na slávnosť Najsvätejšieho Srdca Ježišovho, päť dcér kresťanskej lásky z provincií Stredná Afrika a Eritrea začali novú misiu v Stredoafrickej republike (ide o krajinu nachádzajúcu sa severne od Konga, východne od Kamerunu a západne od Sudánu). V krajine sú už prítomné viaceré vetvy vincentskej rodiny. S radosťou prijali naše sestry, ktoré pôjdu slúžiť do Safy, v diecéze Mbaiki a budú sa venovať vyučovaniu, zdravotníctvu a pastorácii. Spoločnosť je teda v súčasnosti prítomná v 94 krajinách.

Obráťme svoj pohľad znovu k Panne Márii. Pri modlitbe Anjel Pána ju denne trikrát prosíme, *aby sme sa stali hodní Kristových prisľúbení.*

Táto modlitba harmonicky člení naše dni, zjednocuje nás v láske a v dôvere, ktoré prechováваме voči Panne Márii. Ona nám pripomína naše postavenie služobníč i tajomstvo vtelenia, ktoré je v centre vincentskej charizmy. „*Milé sestry, je to modlitba, ktorou prejavujeme Bohu vďačnosť za to, že prišiel na svet ako človek, aby nás spasil.*“⁸

V oddanej sesterskej láske každú z vás uistujem o svojej modlitbe.

Sestra Evelyne FRANC
dcéra kresťanskej lásky

⁷ Porta fidei, č. 15.

⁸ Svätý Vincent, Konferencia zo 6. októbra 1658, X, s. 570.

«Nerozdelené srdce»: mlčanie, počúvanie a modlitba

Nerozdelené srdce potrebuje pokojné a tiché miesto, kde sa môže sústrediť, byť pozorným na pôsobenie Ducha Svätého. V živote zasvätenej osoby musí existovať priestor pre ticho, počúvanie a modlitbu. Vaše *Konštitúcie* nám to pripomínajú:

«Pre osobné spojenie každej sestry s Bohom a pre nutnú duchovnú obnovu všetkých je potrebný čas mlčania. Mlčanie – Božie ovzdušie – prijaté spoločnou dohodou, podporuje bohatšie stretnutia v duchovnej rovine» (K. 21c).

Jednou z najznámejších náboženských osobností americkej cirkvi minulého storočia bol katolícky biskup Mons. Fulton J. Sheen. Keď som bol malý, viedol jednu z prvých televíznych vysielaní televízie. Vtedy boli ulice prázdne, mnoho ľudí rozličného náboženského vyznania oceňovali tohto fascinujúceho rečníka hodného záujmu. Pred tým, ako začal hovoriť, zadíval sa prenikavým pohľadom na diváka, držal si pritom svoj biskupský kríž a potom vysvetlil niektorú pravdu katolíckej viery pokojne, skoro vo forme konverzácie.

Keď som bol v seminári, jeho sekretárom bol jeden kňaz lazarista z mojej provincie. Vďaka tomu sme mali určité „výsady“. Jedného dňa, Mons. Sheen bol pozvaný prednášať na Univerzitu Princeton. Veľmi ťažké bolo zohnať lístky na prednášku, ale mal som šťastie, že ma vybrali na ňu. Kaplnka univerzity bola preplnená, všetci

účastníci chceli počuť tohto významného rečníka.

Keď prišiel, išiel k mikrofónu a zostal stáť. Potom dlhú chvíľu mlčal. Postupne sa hluk a rozprávanie utíšilo. Keď bolo v sále úplné ticho, začal hovoriť. Všetci sme boli pripravení počúvať, nikto sa nedovážil pohnúť alebo otáčať hlavou. Bolo to výnimočné. Len málo osôb je schopných toto vykonať. Keď začal hovoriť, všetci počúvali, srdcia boli otvorené tichom.

Neviem, či som odvtedy počúval niekoho s takou intenzitou. Tak isto, nikdy som nezakúsil, aby ma niekto počúval tak pozorne. Je ťažké počúvať naozaj, je dôležité cvičiť sa v tejto oblasti. Pri našej dnešnej úvahe budeme skúmať naše nerozdelené srdce, jeho potrebu rásť na pôde ticha, mlčania, jeho potrebu byť živé počúvaním a rozjímaním, modlitbou.

I. ŽALMY A POZVANIE PRIBLIŽIŤ SA K BOHU CEZ TICHO

V niektorých častiach sveta je možno ťažšie nájsť ticho, môžeme byť nútení stále počúvať hluk, ktorý prichádza z okolia a toto môže zabrániť tomu, aby sme sa sústredili. Ale je dôležité vyhľadávať ticho a nachádzať ho, hlavne vnútorné ticho, ktoré nás pripravuje na počúvanie. Naš duch a srdce sa môžu nadchnúť, byť roztržité kvôli našim rozmanitým zodpovednostiam. Ale potrebujeme nachádzať si tiché miesto, aby sme počúvali Pána a druhých. Nechajme sa osloviť autoritatívnou výzvou Žalmu 46: *«Prestaňte už! Vedzte, že ja som Boh»* (Ž 46, 11).

Žiada nás, aby sme prestali všetku činnosť a uznali Pánovu prítomnosť. Potom sme takto pripravení počúvať. Pri meditácii Žalmu 131 sa môžeme stať pozornejší, keď budeme uvažovať o sebapoznaní:

«Pane, moje srdce sa nevystatuje, moje oči nehľadia povýšene. Neženiem sa za veľkými vecami ani za divmi pre mňa

nedosiadnuteľnými. Ale ja som svoju dušu upokojil a utíšil. Ako nasýtené dieťa v matkinom náručí, ako nasýtené dieťa, tak je moja duša vo mne. Dúfaj, Izrael, v Pána odteraz až naveky» (Ž 131).

Tento postoj hovorí o našej príslušnosti k Pánovi. V jeho prítomnosti sme ako malé dieťa pri svojej matke. Keď sme pozorní na spôsob, ktorým nám Pán zjavuje svoje božské bytie, vtedy ho počúvame s pokorou. Mnohé žalmy nás povzbudzujú, aby sme si osvojili tento postoj.

«Iba v Bohu spočíň duša moja, lebo len on mi dáva nádej, Iba on je moje útočisko a moja spása, moja opora, nezakolíšem sa. V Bohu je moja spása i sláva; Boh je moja sila a v Bohu je moje útočisko. Dúfajte v neho, ľudia, v každom čase, pred ním si srdce otvorte; Boh je naše útočisko» (Ž 62, 6-9).

Pri dôvere sa neuspokojujeme s počúvaním Pána, ale cítime i potrebu vyliat' svoje srdce pred Ním.

Pán si túžobne praje počuť, čo mu chceme povedať a počúva nás s veľkým porozumením a ochotou. Nemecký teológ Karol Rahner podáva vynikajúcu definíciu o mlčaní Boha v modlitbe:

«Dnes ti, Pane, chcem hovoriť o mojej modlitbe. Hoci zvyčajne mám pocit, že si nič nerobíš z toho, čo ti chcú povedať moje modlitby, teraz aspoň, nakloň svoj sluch k mojim slovám.

Žiaľ, môj Bože, nie som prekvapený, že moje modlitby dopadajú ďaleko od teba. Často sa mi stáva, že nepočujem si ani to, čo hovorím v modlitbe: zachovávam «prikázanie»; splácam «nudnú prácu» a som príliš šťastný, keď prichádzam ku koncu. A namiesto toho, aby som bol s tebou, keď sa modlím, vyvíjam veľkú aktivitu pre splnenie mojej «povinnosti».

Áno, uznávam to: taká je moja modlitba. A predsa, Bože, len horko-ťažko ľutujem, že som sa takto modlil, hoci v hĺbke srdca viem, že to nie je pravá modlitba. Ako by bol človek schopný rozprávať sa

s tebou? Si taký vzdialený, taký nepostihnuteľný. Keď sa modlím, zdá sa mi, akoby všetky moje slová padali do hľbokej priepasti, odkiaľ sa mi nevracia žiadna ozvena, aby ma uistila, že zasiahla hĺbku tvojho Srdca.

Keď žiadaš odo mňa, aby som ti rozprával, Pane, počas celého môjho života, bez toho, aby som počul odpoveď od teba, či nežiadaš odo mňa príliš? ... Vidiš, ako potrebujem dostať odpoveď. A predsa, moje slová nedostávajú žiadne slovo ako odpoveď... Prečo si sa takto zahalil do tvojho mlčania? Prečo mi ukladáš, aby som ti rozprával, keď sa zdá, že ma nepočúvaš? Či nie je tvoje ticho zreteľným dôkazom, že ma nepočúvaš?

*Alebo, proti akejkoľvek zdanlivosti, si pozorný na slovo, ktoré ti celkom otvorene opakujem počas celého svojho života? Mlčíš, pretože práve si pozorný na moje slovo a čakáš na chvíľu, kedy ukončím modlitbu, aby si mi odpovedal svojím slovom, slovom tvojej Večnosti, aby si ukončil monológ, ktorý predlžujem počas celého tohto temného a nešťastného života, aby si napokon prenikol až do hĺbky môjho srdca svojím jasným slovom večného života? Keď sa modlím, je tvoje ticho rečou nekonečne nádherného prísľubu, slovo nekonečne bohatšie ako to slovo, ktoré by si mohol povedať teraz môjmu obmedzenému a ohraničenému srdcu?» (Karl Rahner, «Boh mojej modlitby», v diele *Volanie k Bohu mlčania, homílie a meditácie*, Zbierka teologických odkazov, Salvator, 2005, s. 33-35).*

Je nádherné myslieť si, že Boh mlčí, keď skláňa svoj sluch a čaká na ukončenie našej modlitby. Stalo sa nám už, že sme si mysleli, že Boh načúva našu modlitbu, že ju skutočne počúva tak, že nastavuje uši k nám? Pozornosť tak intenzívna na to, čo ideme povedať, môže nás viesť k tomu, že sa lepšie vyjadríme. Tým môžeme byť pozorní na to, čo chceme Bohu povedať a na spôsob, akým mu to chceme povedať. Nemáme sa usilovať vyjadriť sa múdro, pretože pozná naše srdce. Boh nás počúva, hovorme s ním jednoducho a slobodne a uvedomme si pritom našu slabosť. Táto vlastnosť počúvania pomôže tomu, kto rozpráva, zveriť sa dobrému úsudku

a súcitu toho, kto ho počúva. Takto si predstaviť Boha môže pomôcť našej modlitbe, aby ľahšie vytryskla z hĺbky nášho nerozdeleného srdca.

II. ELIÁŠ A STRETUTIE S BOHOM MLČANIA

Aby sa Eliáš mohol rozprávať s Bohom, vyšiel na vrch Horeb. Prečítajme si tento zaujímavý a poučný úryvok Svätého písma:

“Tam vošiel do jaskyne a prenocoval v nej. Tu ho oslovil PÁN a spýtal sa ho: „Čo tu robíš, Eliáš?“ ¹⁰On odpovedal: „Plný som horlivosti za PÁNA Boha zástupov! Ved’ synovia Izraela opustili tvoju zmluvu, tvoje oltáre zborili a tvojich prorokov pobili mečom? Ja sám som ostal, za mojím životom však sľedia, chcú mi ho vziať.“ ¹¹On mu povedal: „Vyjdi a postav sa na vrchu pred PÁNA! Práve prechádzal PÁN. Pred PÁNOM išiel vietor, veľký a prudký, ktorý trhá vrchy a láme skaly. Ale PÁN nebol vo vetre. Po vetre zemetrasenie, ale PÁN nebol v zemetrasení. ¹²Po zemetrasení oheň, ale PÁN nebol v ohni. A po ohni tichý, lahodný šum. ¹³Keď to Eliáš počul, zahalil si tvár plášťom, vyšiel a zastal pri vchode do jaskyne. Vtom prehovoril k nemu akýsi hlas a pýtal sa: „Čo tu robíš, Eliáš?“ ¹⁴Odpovedal: „Plný som horlivosti za PÁNA, Boha zástupov. Ved’ synovia Izraela opustili tvoju zmluvu, tvoje oltáre zborili a tvojich prorokov pobili mečom! Ja sám som ostal a za mojím životom sľedia, chcú mi ho vziať.“» (1 Kr 19, 9-14)

Hoci Eliáš do tej chvíle nemal dobré skúsenosti, usiloval sa vstúpiť do Božej prítomnosti. Očakával, že táto prítomnosť sa prejaví v sile, v akej sa prejavoval izraelskému ľudu v minulosti. Eliáš si praje, aby Pán mocne zjavil svoju prítomnosť.

Cez skúsenosť na Božom vrchu Horeb Eliáš spoznáva, že Boh nie je prítomný ani vo veľmi prudkom a silnom vetre, ani v zemetrasení, ani v ohni. To boli explozívne spôsoby, ktorými Boh predtým zjavoval svoju Božskú prítomnosť v dejinách Izraela. Tu je Boh prítomný v «tichom, lahodnom šume», v tichu. Eliáš sa takto učí

počúvať Boha. Pri počúvaní tejto tichej prítomnosti Eliáš vyslovuje svoju sťažnosť. Zakrýva si svoju tvár plášťom a približuje sa k Bohu. Boh ho počuje a pýta sa tak isto ako pred zjavením: «Čo tu robíš, Eliáš?» Komunikácia s Bohom začína touto dôležitou otázkou, na ktorú má prorok odpovedať. Boh sa neuspokojuje len s rozkazom a požiadavkou, chce, aby prorok „vylial“ svoju dušu v jeho prítomnosti, aby povedal, čo má na srdci. Boh neprerušuje toho, koho počúva, ale ho obklopuje hlbokým tichom.

Keď ten, kto v modlitbe vylieva počúvajúcemu Bohu svoje srdce jednoducho a zanietene, napokon spozná jeho vôľu a je poslaný konať.

Tá istá skúsenosť zo stretnutia s Pánom a pozvaním počúvať ho, sa nachádza aj v evanjeliu o premenení na hore Tábor. Stretnutie sa koná na vrchole hory a zjavuje sa tam i Eliáš. Aj tu sa Boh zjavuje v božom odraze Ježišovej slávy. Dávny spôsob, kedy Boh zjavoval svoju prítomnosť v zákone a prorokoch, je tu jasne zjavená v osobách Mojžiša a Eliáša. Ale jeden hlas z neba zjavuje Božiu prítomnosť v Ježišovi: «*Toto je môj milovaný Syn, počúvajte ho*» (Mk 9, 7) a spoločenstvo ho má počúvať. Aj tu učeníci nemôžu zostať na hore, ale majú sa vrátiť s Ježišom, aby ohlasovali evanjelium, pretože toto počúvanie vedie k činnosti.

Na záver podobenstva o Lazárovi a boháčovi, keď tento žiada, aby Boh poslal Lazára k jeho bratom a dal im viac rád o spôsobe, ako majú žiť vo vernosti, Abrahám jednoducho odpovedá: «Majú Mojžiša a prorokov: tých nech počúvajú!» (Lk 16, 29). My nepotrebujeme nadobudnúť nové učenie, ale zvýšiť pozornosť na to prijaté, aby sme mu porozumeli a z neho žili.

Dokument medzi Zhromaždeniami vedie k uvedomeniu si potreby prežívať ticho, ktoré dáva životu osoby hodnotu. Vrucne si prajeme: «*[Nanovo odkryme] hodnotu mlčania, ktoré napomáha počúvaniu Boha i počúvaniu ľudí*» (s. 19). Keď je veľa hluku, naše srdce je rozptýlené na všetky strany, a pritom smädí po počúvaní

a pretvorení. Liturgia je zvlášť bohatou ponukou pre zakúsenie týchto udalostí.

III. LITURGIA A TICHU

Dokumenty Druhého vatikánskeho koncilu podčiarkujú dôležitosť ticha – mlčania v liturgii a táto téma je rozvinutá vo *Všeobecnom úvode* k Rímskemu misálu.

«V patričnom čase treba zachovať, ako časť bohoslužby, aj posvätné ticho. Jeho ráz závisí od toho, v ktorom bode liturgickej slávnosti sa zachováva. Pri úkone kajúcnosti a po výzve na modlitbu chvíľa ticha napomáha sústredene sa vnoriť do seba; po čítaniach alebo po homílii pomáha veriacim rozjímať o tom, čo počuli; po prijímaní umožňuje vnútornú modlitbu chvály a vdakyvzdania. Už pred samotnou slávnosťou je dobré zachovať ticho v kostole, v sakristii a susedných priestoroch, aby sa všetci dôstojne a podľa obradov pripravili na slávenie posvätných tajomstiev» (§ 45, *Všeobecný úvod* Rímskeho misálu, 3. doplnené vydanie, 2008.)

Všimnite si, že sú štyri rôzne a typické spôsoby zachovania ticha v našej eucharistickej slávnosti:

a) Pred slávnosťou: čas stíšenia, aby sme si uvedomili Božiu prítomnosť a zamerali sa na to, čo budeme prežívať.

b) Pred úkonom kajúcnosti: čas stíšenia, aby sme pokorne uznali svoj hriech, prosili osobne o odpustenie pred tým, ako sa spojíme eucharistickou modlitbou, ktorú vyjadrí celebrant.

c) Po čítaniach a po homílii: čas stíšenia pre meditáciu Božieho slova a homílie, ktorá je pre nás.

d) Po sv. prijímaní, čas adorácie a poďakovania, aby sme chválili Boha za dar, ktorým nás obdaroval.

Benedikt XVI. napísal niekoľko slov na povzbudenie o dôležitosti zachovania vhodného ticha pri našich eucharistických slávnostiach:

«A ticho patrí samozrejme aj k liturgii. Bohu, ktorý sa na nás obracia, odpovedáme piesňou alebo modlitbou. Ale najväčšie tajomstvo, ktoré presahuje každé slovo, nás vyzýva k tichu, mlčaniu. Je potrebné, aby ticho bolo plné, aby to nebola len príležitosť daná prejavu a činnosti. Od liturgie očakávame, že nám dá toto ticho, také podstatné a pozitívne, pri ktorom budeme môcť nájsť seba samých» (Kardínal Jozef Ratzinger, *Duch liturgie*, s. 209 vo fr.).

V tichu môže každý najľahšie počúvať Božie slovo. V dokumente *Verbum Domini* pápež pozýva Cirkev, aby si vzala príklad z Panny Márie:

«... len v ňom (tichu) Slovo môže nájsť svoj prítok medzi nami. Tak sa to udialo v Márii, ktorá je neoddeliteľne ženou Slova a ženou ticha. Naše liturgie musia napomáhať toto autentické počúvanie: *Verbo crescente, verba deficiunt.*» (*Verbum Domini*, 66)

Tento latinský výraz: «*Verbo crescente, verba deficiunt*» môže byť približne preložený takto: «Keď sa objaví Slovo, všetky ostatné slová zmiznú». Nič nenahrádza počúvanie Božieho slova a nepomáha mu, aby sa v nás rozvinulo. To sa môže stať len vďaka daru ticha a počúvania nerozdeleným srdcom. Dietrich Bonhoeffer nám ponúka nádhernú úvahu o tejto pravde:

«Chránové ticho je znamením posvätnej prítomnosti Boha v jeho slove. [...] Mlčíme pred počúvaním, pretože naše myšlienky už smerujú k posolstvu ako keď dieťa zatíchnie, keď vstupuje do otcovej izby. Stíšime sa po vypočutí Božieho slova, pretože v nás rezonuje, žije a chce si urobiť v nás prítok. Mlčíme, keď ráno vstávame a večer si líhame, pretože Bohu patrí prvé a posledné slovo dňa...»

«Stíchnuť napokon znamená očakávať slovo, aby sme odišli s jeho požehnaním. Aké je nutné naučiť sa stíchnuť v dobe, kedy sa dalo prvé miesto rozprávaniu, každý to môže vidieť, a jediný duchovný úkon ticha môže viesť k pozitívnemu výsledku v tejto oblasti. Ticho zachovaná pred vypočutím Božieho slova bude mať svoj účinok po celý deň. Naučí nás žiť tak, že budeme rozvažovať naše slová» (Dietrich Bonhoeffer, *O komunitnom živote*, Labor et Fides, p. 78-79)

IV. TICH A MODLITBA (ROZJÍMANIE)

Jedným z dobrodení ticha a mlčania je dar modlitby - rozjímania. Vzniká pri všetkých našich pokusoch uvažovať o tom, čo robíme. Pavol nám ponúka niekoľko rád pre naše meditácie:

«Napokon, bratia, myslíte na všetko, čo je pravdivé, čo je cudné, čo je spravodlivé, čo je mravne čisté, čo je milé a čo má dobrú povest', čo je čnostné a chválibné!» (Flp 4, 8)

Pavol predstavuje 7 kategórií, ktoré kresťanovi označujú potrebu viesť rozjímavý život. Pre pochopenie musíme uvažovať o tom, čo je pravdivé, čo je cudné, čo je spravodlivé a pod. Ide o pozvanie byť osobami, ktoré uvažujú o svojom živote a spôsobe života.

Vincent a Louise často praktizovali mlčanie a rozjímanie, naučili nás to. Konferencie sv. Vincenta sú všetky zamerané na dôležitosť uvažovať o svojom živote. Aj Lujza je tiež obdivuhodná vo svojom spôsobe úvahy, pri ktorej niektoré pojmy zachytávajú jej obrazotvornosť:

«Drahá sestrička, vôbec nepochybujem, že po pocitoch, ktoré dal Boh Vám a sestričke Laurencii, nasledovali dobré a pevné rozhodnutia pre budúcnosť a poslúžia Vám, aby ste sa stali veľkými svätými s pomocou Božej milosti» (*Duchovné spisy*, L. 473, s. 502)

«Pane, moje srdce sa stále raduje nad chápvosťou, ktorú ako sa mi zdá, dal náš dobrý Boh v týchto slovách: Boh je mojím Bohom! a zacítiať pocit chvály, ktorú mu za túto pravdu vzdávajú všetci blahoslavení...» (Duchovné spisy, L. 369, s. 340)

A radí: *«Pri vašich rozjímانيach sa s naším Spasiteľom rozprávajte s veľkou jednoduchosťou a nevinnou dôvernosťou» (Duchovné spisy, L. 40, s. 674)*

Vincent výrečne opisuje silu rozjímania a modlitby a svojich nasledovníkov povzbudzuje, aby boli mužmi modlitby:

«Do toho, usilujme sa všetci cvičiť sa v modlitbe - rozjímaní, pretože cezeň k nám prichádza všetko dobro. Ak vytrváme v našom povolaní, tak je to vďaka rozjímaniu. Ak sa nám darí v našej práci, je to vďaka rozjímaniu. Ak neupadáme do hriechu, je to vďaka rozjímaniu. Ak sme stále láskaví, zostávame v láske a sme zachránení, tak je to všetko vďaka Bohu a rozjímaniu. Ako Boh neodmietne nič v rozjímaní, tak isto neudelí skoro nič bez rozjímania a modlitby: Rogate Dominum messis [Proste Pána žatvy...]; nie, nič, ani šírenie jeho Evanjelia a to, čo sa najviac týka jeho slávy. Rogate Dominum messis. Ale, Pane, toto sa ťa týka a patrí. To je jedno! Rogate Dominum messis. Prosme teda celkom pokorne Boha, aby nám pomohol začať sa v tom cvičiť» (Coste XI, 168. konferencia, s. 407-408).

Je ťažké predstaviť si ho hovoriť jasnejšie. Rozjímanie a modlitba sú prostriedky, ktoré používame, aby sme zostali v kontakte s Pánom a cez ktoré Boh odpovedá na naše potreby. Tichá meditácia vedie k modlitbe, a takto sa nám podarí spoznať seba samých, spoznať naše poslanie a náš apoštolát.

Z Á V E R

V tichu sa nerozdelené srdce otvára. *Vita consecrata* dobre zachytáva túto pravdu:

«Výzvu na svätosť možno prijať a rozvíjať len v mlčaní a adorácii pred tvárou nekonečnej transcendencie Boha: "Musíme vyznať, že všetci potrebujeme toto mlčanie, preniknuté prítomnosťou adorovaného Boha; potrebuje ho teológia, aby mohla plne rozvíjať svoj náučný a duchovný charakter; potrebuje ho modlitba, aby nikdy nezabúdala, že vidieť Boha znamená zísť z vrchu s takou žiariacou tvárou, že ju treba zastrieť závojom (porov. Ex 34,33); (...) potrebuje ho ľudské úsilie, aby sa neuzatváralo do zápasu bez lásky a odpustenia. (...) Všetci, veriaci i neveriaci, musia sa naučiť mlčaniu, ktoré dovolí Bohu hovoriť, kedy a ako on bude chcieť, a nám porozumieť jeho slovu". V praxi to znamená neochvejnú vernosť liturgickej i osobnej modlitbe, momentom určeným na vnútornú modlitbu, kontemplácii a eucharistickej adorácii, mesačným obnovám a duchovným cvičeniam. Treba znovu objaviť asketické praktiky, typické pre duchovnú tradíciu» (38).

Na záver počúvajte proroka Izaiáša, aby sme sa stali osobami, ktoré nechávajú ticho a čakanie viesť ich nerozdelené srdce a ponúkajú priestor, aby mohli ísť k Bohu a On aby mohol ísť smerom k nim:

«Lebo toto hovorí Pán, Jahve, Svätý Izraelov: „Návratom a pokojnosťou budete oslobodení, v tichosti a dôvere je vaša sila“» (Iz 30, 15).

P. Patrick GRIFFIN
generálny direktor

S Máriou spievať MAGNIFIKAT

Ú V O D

«Magnifikat biblickou básňou, ktorá ospevuje život a činnosť. Je to chválospev, modlitba, adorácia, jasot a nadšenie, vd'akyvzdanie a pieseň víťazstva – víťazstva Boha v Ježišovi Kristovi. Je to zvolanie plné viery, významné teológiou, je to nevyčerateľná meditácia, je to rozjímanie... Najskôr to spoznáваме vierou a cez modlitbu. Ale aj vd'aka všetkým prostriedkom exegézy a teológie: pretože si vyžaduje námahu našej cháпavosti a pokorné počúvanie Božieho slova, ktoré je v ňom vyjadrené. Len keď sa usilujeme osvojiť si ho počas celého života, vtedy sa nám podarí preskúmať jeho hlbiny... Nejde len o štúdium Magnifikatu, ale o jeho preniknutie, prežívanie a znovu vytvorenie v jeho celku».¹

Latinsko-americkí biskupi zidení v Pueble povedali: «Magnifikat je zrkadlo Máriinej duše. V tomto chválospeve spiritualita chudobných Jahveho a prorocstvo Starej zmluvy dosahujú svoje maximum. Pieseň ohlasuje nové Kristovo evanjelium, je prelúdiom Kázne na hore a Mária sa nám dáva v tejto piesni ako celkom vyprázdnená zo seba skladajúce celú svoju dôveru v Otcovo milosrdenstvo.»²

I. KONTEXT MAGNIFIKATU³

Plnosť zmyslu Máriinho chválospevu môžeme spoznať len vtedy, keď ho spojíme s ďalšími textami Svätého písma. V Lukášovom

¹ *Le Magnificat*, R. Coste - (vydavateľstvá Nouvelle Cité)

² *Budovať civilizáciu lásky*, záverečný dokument Biskupskej konferencie z Puebly (1979)

³ *Le Magnificat*, Kard. M. Martini (vydavateľstvá Cerf)

evanjeliu Mária spieva chválospev Magnifikat po Zvestovaní, pri návšteve u príbuznej Alžbety.

«V tých dňoch»

Tento výraz nás odkazuje na anjelove slová a na zmienku v texte: «*v šiestom mesiaci*» (Lk 1, 26) a tento údaj pokračuje v šiestom verši: «*Mária zostala u nej asi tri mesiace...*», t. j. až do ukončenia Alžbetinho tehotenstva. Niekoľko dní pred návštevou Mária sa dozvedela, že je požiadaná stať sa matkou Spasiteľa a určite zakúsila radosť, že môže spolupracovať na Božom pôsobení. S radosťou sa tomu podriadila: «*Nech sa mi stane podľa tvojho slova*». Na konci opisu Zvestovania jej anjel dáva znamenie: «*Aj Alžbeta, tvoja príbuzná, počala syna v starobe. Už je v šiestom mesiaci*». Mária sa dozvedá od anjela zázračné počatie!

MÁRIINA ZMÄTENOSŤ

Nie je však ťažké predstaviť si, že na druhý deň, keď sa ocitla sama, zakúsila určitú obavu: anjelov oznam bol pre ňu ťažkým tajomstvom, ktoré mala niešť a žiť, pretože sa s ním nemohla nikomu zveriť a vysvetľovať tento Boží zásah. Také neuveriteľné a mimoriadne udalosti nechávajú v samote tých, ktorí ich prežívajú. Toto zmätenie zakúšala i Mária. Môžeme si dokonca predstaviť, podobne ako to bolo u Ježiša na púšti, že i Mária mohla byť pokúšaná diablom, ktorý ju chcel presvedčiť, že išlo o ilúziu.

Potom text uvádza: «***V tých dňoch sa Mária vydala na cestu a ponáhľala sa do istého judejského mesta v hornatom kraji***».

Niečo teda Máriu núti ponáhľať sa. Mária bezpochyby zakúša potrebu nájsť potvrdenie toho, čo jej bolo povedané, v presvedčení, že jedine Alžbeta bola schopná uveriť takej udalosti, pretože sama prežívala niečo podobné.

MÁRIIN PREJAV MILOSRDNEJ LÁSKY

Zvyčajne sa pripisuje Máriino **ponáhľanie** jej **milosrdnej láske** a je to správne. Je pohýnaná túžbou slúžiť, prispieť svojou pomocou staršej príbuznej. Duch Svätý ju ihneď pobáda na cestu: nesená oduševnením nového života, ktorý je v nej. Mária má nosiť Boží život. Evanjelista predstavuje Máriu ako osobu milujúcu a konkrétnu, ktorá sa neuspokojuje s krásnymi pocitmi; predstavuje nám ju ako vzor lásky a služby. Áno, spása sa rozširuje na ľudské vzťahy.

A tak Mária môže prijať pomoc a zároveň ju ponúknuť, môže očakávať, že bude pochopená a pochopí potrebu druhého. Takto spoznáваме dva nevyhnutné aspekty pre utvorenie potrebnej vzájomnosti v pravom ľudskom vzťahu.

«Mária vydala na cestu... do istého judejského mesta...»

Meno tohto mesta nie je spomenuté, keďže je v horách, bezpochyby ide o Ain Karim neďaleko Jeruzalema. Slová evanjelistu sú jednoduché, ale rozhodnutie vydať sa na cestu zaiste nebolo ľahké. V tej dobe cestovanie osamelej ženy počas troch - štyroch dní cez hory nebolo bez nebezpečenstva. Ale Duch Svätý jej dáva slobodu a silu vyjsť z nej samej a ísť tam, kde sa cíti povolaná. Počas celej cesty Mária zaiste uvažovala o tejto podivuhodnej udalosti a hľadala slová, akými to povie Alžbete.

Môžeme si všimnúť, že v Lukášovom evanjeliu je putovanie dôležité. Ježiš ako božský «pútnik» kráča s nami v našom každodennom živote. Aj my často, aby sme sa skutočne dostali k druhému človeku, musíme prekonať «hory» vnútorných blokad a mnohých vnútorných ohľadov, ktoré sa stavajú proti stretnutiu s blížnym. Alebo ide o «hory» predsudkov, ktoré sa stavajú medzi nás a zabraňujú autentickému stretnutiu. Aby sme sa skutočne dostali k druhému, vždy musíme prekonávať «hory».

«Mária vošla do Zachariášovho domu a pozdravila Alžbetu»

Môžeme si predstaviť, že keď Mária klope na dvere domu u Alžbety, je veľmi dojatá. Úctivo zdraví svoju príbuznú, ktorá je celá rozochvená. Nesie v sebe Ježiša, Božiu prítomnosť, ktorá dáva celú váhu jej pozdravu: *«Boh Izraela navštívil a vykúpil svoj ľud...»* (Lk 1, 68). Milosť, ktorou je naplnená, jej umožňuje vstúpiť do vzťahu s veľkou láskou, taktom a jemnosťou.

«Len čo Alžbeta začula Máriin pozdrav, dieťa v jej lone sa zachvelo a Alžbetu naplnil Duch Svätý.»

Lukáš opisuje radostné zvolanie Alžbety pri počutí pozdravu Márie, ktorá nesie v sebe Ježiša; je to radosť, ktorá vzbudzuje záchvev Jána Krstiteľa v matkinom lone a Alžbeta je naplnená Duchom Svätým. Takto Duch, ktorým podľa predpovede mal byť naplnený Ján Krstiteľ (Lk 1, 15) jej udeľuje milosť pri stretnutí s Máriou. Pre evanjelistu sa Boh, ktorého nesie Mária, stáva viditeľným a hmatateľným. On hovorí, keď Mária pozdravuje Alžbetu.

V tej chvíli Alžbeta začne hovoriť slová, ktoré nikdy nevyriekla:
«Požehnaná si medzi ženami a požehnaný je plod tvojho života!»

Alžbeta žehná Máriu a prijíma ju ako **«matku svojho Pána»**. S prekvapením môžeme konštatovať, do akého stupňa chápania sa dostala Alžbeta vďaka Máriinmu pozdravu. Mária, «milostiplná», je pre Alžbetu znamením Božej prítomnosti, toho, čo koná v nej a cez ňu. Alžbeta preniká tajomstvo Márie: Boh je v nej prítomný, nosí ho, prenáša ho.

Obe ženy sa stávajú požehnaním jedna pre druhú: najskôr Mária pre Alžbetu a potom Alžbeta pre Máriu. Rozumejú si a zdieľajú sa jedna druhej. Všetko, čo Mária ukrývala vo svojom srdci, sa teraz rozuzľuje a šíri. Cíti sa pochopená a utvrdená: to, čo sa stalo, je skutočné, reálne. Pre nás tak ako pre Máriu je dôležitá milosť môcť sa otvoriť a zveriť.

«Blahoslavená je tá, ktorá uverila»

Alžbeta chápe, že Máriino materstvo je Božím dielom: «Blahoslavená je tá, ktorá uverila, že sa splní, čo jej povedal Pán». Boh potreboval Máriinu vieru pre naplnenie v nej toho, čo prisľúbil: je prototypom viery a dôvery v Boha.

«Blahoslavená je tá, čo uverila». Alžbetina chvála prenáša pozornosť na Márii a jej je teraz dané slovo, aby interpretovala toho, čo sa udialo... Mária preto otvorene vyjadrí to, čo držala ukryté v hĺbke srdca: nádherné tajomstvo, ktoré v sebe nosí. Jej chválospev je úplne zameraný na tajomstvo Vtelenia.

II. ŠTRUKTÚRA MAGNIFIKATU

Ú v o d

Najočividnejšou štruktúrou chválospevu je jeho rozdelenie na dve veľké časti:

- v prvej časti (v. 46-50) ide o **Máriine dejiny**, jej pieseň chvály a vďaky,
- v druhej časti (v. 51-55) sa Máriina chvála rozšíri na **dejiny spásy**.

Verš 51, «Ukázal silu svojho ramena...» sa nachádza v strede toho, čo Boh vykonal na Márii a uskutočnil v celých dejinách ľudstva.

I. MÁRIINE DEJINY, NADŠENIE, JASOT (v. 46-50)

Magnifikat vyjadruje Máriino nadšenie, velebenie, oslavu, jej pohľad viery na zázračnú udalosť, ktorá sa v nej udiala pri Zvestovaní.

Literárna príbuznosť Magnifikatu s Chválospevom Anny

Mária sa živila Božím slovom Starej zmluvy a preberá prvé slová Anninho chválospevu, aby vyjadrila Bohu svoju radosť: «Srdce mi plesá v Pánovi, v Pánovi sa zdvihol môj roh, otvorím si ústa na nepriateľa, lebo sa radujem z tvojej pomoci» (1 Sam 2, 1). Anna ospevovala svoje zázračné uzdravenie zo sterility, pre ktorú toľko

trpela. Je možné, že Mária si pripomenula zázrak, ktorým bola obdarená Anna, táto slávna žena v pamäti jej ľudu a prevzala niektoré jej slová, aby vyjadrila svoje vlastné nadšenie. Nachádzame však veľkú odlišnosť v tóne pri vyjadrení najintímnejších pocitov. Anne, ktorá bola pokorená pre svoju sterilitu, sa «zdvihol roh», teda môže pozdvihnúť hlavu vďaka jej uzdraveniu, teraz umlčí ohovárania hrdým postojom voči jej «nepriateľom». Mária, naopak, chce byť len pokornou služobnicou Pána a nepovažuje nikoho za svojho nepriateľa. S ňou sme v úplne inej rovine hĺbky: hĺbky spirituality blahoslavenstiev.

«Velebí moja duša Pána... môj duch jasá»...

Tieto verše sú vyjadrené v prvej osobe a umožňujú kontemplovať radosť tejto výnimočnej veriacej ženy, ktorou je Panna Mária. Aký jasot, aká radosť a zároveň aká intenzita je v Máriinej chvále! Je to úplne mimoriadna radosť mladej matky Mesiáša, a túto radosť vyjadruje ako vďaka a chválu Bohu. Jej radosť pochádza od Boha a v ňom nachádza svoje podstatné šťastie. Preto hneď po dvoch prejavoch chvály a radosti Márie opísaných na začiatku (zvelebovanie a jasanie) zabúda na seba a všetko prenáša na samého Boha. Vôbec nemá na mysli zakladať si na tomto privilegii a zdvojnásobuje radostnú dôveru v Boha. Mária «jasá» od radosti, zachvieva sa od radosti – to isté slovo je použité pre dieťa, ktoré sa zachvelo v lone Alžbety (Lk 1, 44).

Aby sme lepšie porozumeli tomuto výrazu slovesa «jasat'», t. j. «zachvievať sa od radosti», musíme si pripomenúť dva evanjeliové texty:

JEŽIŠOV RADOSTNÝ CHVÁLOSPEV

«V tej hodine zaplesal v Duchu Svätom a povedal: „Zvelebujem Ťa, Otče, Pán neba i zeme, že si tieto veci skryl pred múdrymi a rozumnými a zjavil si ich maličkým. Áno, Otče, tebe sa tak páčilo.» (Lk 10, 21).

Máriina chvála nachádza porovnanie v Ježišovej chvále, jeho vzdávaní vďaka Otcovi za to, že ukryl tieto veci pred múdrymi a rozumnými a zjavil ich maličkým, v prvom rade, jeho Matke. Ježiš vo

svojom radostnom chválospeve kladie do popredia protiklad medzi múdrymi a pokornými. V druhej časti Máriinho chválospevu sa nachádzajú tie isté protiklady: mocní a pokorní, bohatí a hladní.

BLAHOSLAVENSTVÁ, zvlášť v Lukášovej verzii, môžu byť porovnané s Magnifikatom: «*blagoslavení chudobní..., ktorí teraz hladujete,... ktorí teraz plačete... ale beda vám, boháči..., vy, čo ste teraz nasýtení..., čo sa teraz smejete...*» (Lk 6, 20-26). V Magnifikate chápeme, čo si Mária myslí o Bohu a ako anticipuje ducha blahoslavenstiev.

«Velebí moja duša Pána a môj duch jasá v Bohu, mojom spasiteľovi»

Mária oslavuje svojho Boha a definuje ho týmito tromi výrazmi: «Pán», «Boh» a «môj Spasiteľ»

- * «**Pán**», to znamená ten, ktorého jeho služobnicou.
- * «**Boh**», to znamená Boh dejín. Mária tu hovorí ako členka vyvoleného národa, jej materstvo sa wpisuje do veľkého Božieho plánu spásy jeho ľudu.
- * «**Môj Spasiteľ**», to znamená Spasiteľ národa, ale aj jej spasiteľ. «Môj» umožňuje vstúpiť do presvedčenia Máriinej viery, že všetko je milosť, že to, čo sa v nej uskutočnilo, že Božím dielom. Privlastňovacie zámeno nemá ani v najmenšom privlastňovanie, ale jej osobnú skúsenosť spásy.

«Lebo zhlíadol na poníženosť svojej služobnice»

Po prvých dvoch slovesách: «*velebiť*» a «*jasáť*», ktoré sa vzťahovali na Máriu ako predmet, ostatné použité slovesá majú za podmet Boha: «*... zhlíadol... veľké veci mi urobil...*». Mária vo svojom chválospeve preberá Fiat zo Zvestovania: «*Hľa, služobnica Pána...*» a vyjadruje svoju dvojnásobnú skúsenosť spásy:

- *Najvyšší Boh si všimol jej pokoru*, aby z nej neočakávane urobil *matku Mesiáša*. Mária sa nevynáša, vie, že jej veľkosť pochádza od Boha, ktorý na ňu s láskou zhlíadol.

- *Boh ju spasil a dal jej pokoj srdca, radosť, česť, hoci anjelovo oznámenie jej spôsobilo vnútorné ťažkosti až bolesti: bázeň, že bude pokorená, pohanená, odmietnutá. Nielenže Mária nebude vystavená hanbe, zavrhnutiu zo strany Jozefa, ale omnoho viac: «**blahoslaviť ma budú všetky pokolenia**».*

«... lebo blahoslaviť ma budú všetky pokolenia» (v. 48)

Po Alžbete i Mária prorokuje svoju budúcu slávu. Je presvedčená, že viera v tajomstvo Vtelenia spôsobí u veriacich najhlbšiu vďaku za Božiu lásku k ľudstvu. Mária si nepripisuje žiadnu zásluhu, žiadnu slávu. Bol by to opak jej pokory, ktorá nemôže zakrývať Pánovu slávu.

«Lebo veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný a sväté je jeho meno. A jeho milosrdenstvo z pokolenia na pokolenie s tými, čo sa ho boja» (v. 49-50)

Tieto dva verše vyzdvihujú Máriinu schopnosť uvažovať nad svojou vlastnou skúsenosťou a vidieť skutočné motívy pre oslavu Boha. Cez obe udalosti Zvestovania a Návštevy vidí univerzálny plán Boha a vzdáva vďaky Všemohúcemu, ktorého milosrdenstvo sa šíri z pokolenia na pokolenie. Mária vyjadruje svoju vieru vo Všemohúceho, ktorý urobil pre ňu «veľké veci». V tajomstve Vtelenia naplno zažiarí táto Božia všemohúcnosť. Viera v túto všemohúcnosť neruší slobodu Božieho stvorenia: Mária hovorí Bohu svoje „áno“, ale len Bohu pripisuje moc.

II. DEJINY SPÁSY (v. 51-55)

Po chvále tu máme najudivujúcejšie verše zo strany pokornej služobnice Pána. Mária nehľadá len na to, čo Boh koná v jej živote, ale jej pohľad sa šíri k Božiemu pôsobeniu v dejinách. Oslavuje prekvapujúce rozhodnutia Božie: Boh, ktorý koná v nej, je zároveň Bohom, ktorý koná veľké veci v dejinách a prevracia na ruby zásady

tohto sveta a stavia sa po boku najslabších.

Táto druhá časť sa tiež delí na dve obdobia:

- Verše 51 až 53 sa týkajú dejín spásy chápaná ako náhla zmena situácií: prevrat, ktorý «zosadzuje» to, čo je «hore».
- Verše 54 až 55 pripomínajú naplnenie prísľubu a jeho odraz.

PREVRAT SITUÁCIÍ

«Boh mocou svojou ramena rozptýlil tých, čo pyšne zmýšľajú. Mocnárov zosadil z trónov a povýšil ponížených. Hladných nasýtil dobrotami a bohatých prepustil naprázdno». (v. 51-53)

Cez stáročia tieto verše odznievali ako pieseň víťazstva chudobných nad bohatými a vodcami, ktorí utláčajú a vykorisťujú. Magnifikat zavádza nový poriadok pre ľudstvo. Mária oslavuje Božie činy v dejinách a rekapituluje očakávanie a túžbu chudobných počas pokolení.

Ako nastal tento prevrat v Biblii? *«Mocou svojho ramena...»* (v. 51). Toto pripomína mocné pôsobenie Božej spásy, ktorá oslobodzuje jeho ľud pri východe z Egypta: v Červenom mori Božie rameno osobitne preukázalo svoju moc. *«Rozptýlil tých, čo pyšne zmýšľajú».* Rozptýliť je opak zjednotenia, to nám pripomína obraz Babylonu: pyšní chceli postaviť vežu siahajúcu až do nebies, aby sa mohli presláviť a honosiť. Boh *«zmiatol reč celej zeme a Pán ich odtiaľ rozohnal po celej zemi...»* (porov. Gn 11, 9).

Udivujúce Máriine slová naznačujú, že Božie skutky sú opačné ako ľudské. Človek niekedy túži po sláve, prestíži, moci a bohatstve, a Boh miluje pokorného a chudobného. V Biblii sa hovorí, že Božie cesty nie sú ľudské cesty. Izraelský národ to potvrdzuje svojimi dejinami: Izrael ako malý a chudobný národ bol utláčaný veľkými panstvami Asýrčanov alebo Babylončanov.

Mária vyjadruje teologickú skúsenosť, ktorú prežíva. Boh sa zjavuje ako Boh chudobných, keď si ju volí za matku svojho Syna. Ona, ako chudobná dcéra pochádzajúca z bezvýznamnej osady, bez

vznešených predkov či nejakého postavenia.

Mária pozná židovské zvyky, a preto po Zvestovaní sa mohla obávať, že **bude** pokorená a odmietnutá svojimi blízkymi a svojim národom, ktorý nepoznal tajomný pôvod jej počatia. Jej situácia je prevrátená Alžbetinými slovami a stavia ju na prvé miesto v dejinách. Preto Mária hovorí: «*Od tej chvíle blahoslaviť ma budú všetky pokolenia...*».

Toto tajomstvo sa však začína zjavovať: tajomstvo **Vtelenia Božieho Syna**: «*Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodného Syna*» (Jn 3, 16). Toto tajomstvo je slávené v Magnifikate.

V evanjeliu Boh ponúka ľudstvu nový život, ktorý sa zjavil v Ježišovi: «*Lebo Syn človeka prišiel hľadať a zachrániť, čo sa stratilo*» (Lk 19, 10). Každému človeku je spoločníkom na ceste, Odpustením, dokonalým Darom, pokračuje v prevracaní ľudských noriem.

Prvý príklad zvratu a kontrastu sa nachádza v **opise Ježišovho narodenia**. Je vytvorený na zámernom kontraste okázalosti rímskeho cisára, ktorý sa domáhal univerzálneho cisárstva a pokore Boha, ktorý sa stáva dieťaťom. Cez toto «*novorodené dieťaťa zavinuté v plienkach*» a uložené v žľabe pre zvieratá Boh zostupuje až tak nízko, že zdieľa údel najchudobnejších. Zároveň ho ospevujú anjeli: «*Sláva Bohu na výsostiach...*». Boh sa daruje v pokore tohto ľudského narodenia.

Pri krste, keď Ježiš zostupuje do vody rieky Jordánu, podriaďuje sa Jánovi Krstiteľovi a stavia sa na rovinu hriešnikov, z neba ho Otec oslavuje tým, že ho nazýva svojím Synom.

Na začiatku verejného účinkovania, v Nazaretskej synagóge, keď je vyzvaný aby čítal proroka Izaiáša, Ježiš si vyberá stať, kde sa hovorí, že Duch Pána ho posielal ohlasovať radostnú zvesť chudobným (Lk 4, 16-22). Tento text objasňuje celé jeho poslanie. Prezентuje sa ako Mesiáš a Spasiteľ oznámený Izaiášom.

V celom evanjeliu Ježiš pokračuje svojimi skutkami a postojmi v prevrate ľudských pravidiel. Obracia sa k chudobným, poníženým, hriešnikom: narovnáva ich, vzpriamuje, dvíha ich, dáva im poznať hodnotu, ktorú majú pred Bohom, ako Zachejovi, Bartimejovi, naimskej vdove, Samaritánke, hriešnici... Tieto príklady pomáhajú pochopiť prevrat vyjadrený v Magnifikate: Boh kladie dôležitosť na malých, chudobných, hladných... Dvíha ich na vlastné nohy, ale necháva tých, ktorí si myslia, že sú dôležití – mocní a bohatí. Slová Magnifikatu nám pomáhajú porozumieť zvraty, ktoré sú opísané v týchto častiach evanjelia.

Ježišove podobenstvá predstavujú tú istú dynamiku: podobenstvo o chudobnom Lazárovi (Lk 16, 39-41) alebo bohatom správcovi (Lk 12, 15-21) odsudzuje egoistické bohatstvo farizeja či mýtnika (Lk 18, 9-14) pýchu hosťov pozvaných na svadobnú hostinu; radí tomu, ktorý hľadá prvé miesto, aby išiel na posledné, lebo potom bude poctený pozvaním na prvé miesto.

Ježišovi súčasníci nepoznali Ježišov mesianizmus, ani jeho poslanie, ktoré premenilo ustálený poriadok vo vtedajšej spoločnosti. Toto nepochopenie ho viedlo k smrti.

Kríž je veľkým znamením odporu (Lk 2, 34-35). «*Miloval svojich až do krajnosti*». Zákon povýšenia ponížených a poníženia povýšených sa celkom osvetľuje pri Ježišovom ukrižovaní, jeho smrti a zmŕtvychvstaní. Ježiš, na svojom vlastnom tele, zakúša tajomné poníženie rukou mocných a povýšenie Božou rukou: je to kulminujúca chvíľa zjavenia Božieho pôsobenia.

Prevrat uskutočnený Bohom nachádza svoju realizáciu v osobe a živote Krista. Aj Mária zažila tento prevrat, ktorý vyjadruje, anticipuje evanjelium zmeny ľudských pravidiel a valorizuje Božie pravidlá: pokoru, poslušnosť... Jej odkaz je ten istý ako Ježišov. Magnifikat je chválospevom Blahoslavenstiev.

NAPLNENIE PRÍSĽUBU A JEHO ODRAZ

«Ujal sa Izraela, svojho služobníka, lebo pamätá na svoje milosrdenstvo, ako sľúbil našim otcom, Abrahámovi a jeho potomstvu naveky». (v. 54-55)

Tieto posledné verše potvrdzujú, že Mária myslí na tajomstvo Syna, ktorého nosí, ako na dôkaz Božej lásky k svojmu ľudu, ako naplnenie prísľubov daných Abrahámovi, čo sa odrazí na ľudstve a na Cirkvi.

Mária ako príslušníčka národa, zmýšľa ako on a sa definuje vo vzťahu s ním. Mária si uvedomuje svoju existenciu v spojení s dejinami Izraela, zvlášť sa spája s vierou Abraháma a jeho pohotovosťou na Božiu vôľu. Jej odpoveď anjelovi: *«Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova»* (Lk 1, 38), pripomína postoj Abraháma a mnohých mužov a žien počas stáročí. *«Tak ako tento praotec je považovaný za «nášho otca», tým viac Mária má byť považovaná za «našu matku» vo viere. Je z potomstva Abrahámovho, privilegovaná dedička jeho viery a prijala plod prísľúbenia»*⁴. Márii podobne ako Abrahámovi (Gn 18,3) sa dostáva mimoriadnej Božej priazni (Lk 1,30). Podobne ako on (Gn 12,3; 18,18) je prameňom milosti pre všetky národy a dostáva sa jej chvály od všetkých (Lk 1, 42-48). Ako on (Gn 15, 6) je oslavovaná pre hĺbku jej viery v prísľub, ktorého obsahom je zázračné narodenie (Lk 1, 45).

Mária otvára svojho ducha a srdce pre univerzálnosť spásy, ktorú prinesie jej darovaný Syn. Dnes sme dedičmi viery v tento prísľub: *«ako sľúbil našim otcom, Abrahámovi a jeho potomstvu naveky»* a pripojený k izraelskému ľudu a k celým jeho dejinám.

⁴ *Anjel Pána*, Ján Pavol II. (4. decembra 1983).

Z Á V E R

Božia dobrota prejavená v tajomstve Vtelenia a v spáse vykonanej Ježišom Kristom je prameňom hlbokkej radosti a chvály celej Cirkvi. Keď Cirkev spieva Magnifikat, nie je to v prvom rade na Máriinu počesť (aj keď áno), ale predovšetkým na počesť Boha Vykupiteľa, ktorý uskutočnil spásu ľudstva na Ježišovi Kristovi. Keď Cirkev spieva Magnifikat, pripomína si univerzálnosť Božieho prísľubu a rozhoduje sa rozvíjať bratské zväzky so všetkými. Panna Mária Magnifikatu nás pozýva premeniť svet na svetlo evanjelia, vidieť brata a sestru v každej ľudskej bytosti.

Sr. Anne PRÉVOST
dcéra kresťanskej lásky

S

Súčasný výzvy

Provincia Dominikánskej republiky

Naša služba v „bateys“ a v kraji Quisqueya /kiskeja/

Krátko z dejín

Na ostrove Haiti sú dva štáty : na východe, Dominikánska republika, na západe, Republika Haity. V Dominikánskej republike možno vidieť tzv. «bateys» /batejs/ = tábory, v ktorých žijú robotníci, ktorí stínajú cukrovú trstinu. Tieto tábory sa bežne stali predmestiami, v ktorých žijú haitskí robotníci, ktorí prišli za prácou, hlavne na stínanie cukrovej trstiny. Ich životné podmienky sú mimoriadne ťažké.

V roku 1967 prišli dcéry kresťanskej lásky do kraja Quisqueya /kiskeja/, kde sa nachádza rafinéria trstinového cukru. Bola to jedna z najchudobnejších častí krajiny a miesto prisťahovalcov pre Hait'anov a ani Katolícka cirkev tu ešte nebola zastúpená.

V tomto kraji je jediným zdrojom príjmov výroba trstinového cukru. Ľudia, ktorí žijú z tejto práce, sú zle platení a vykorisťovaní. Keď odchádzali na dôchodok, dostávali biednu penziu. Dnes už rafinéria neexistuje. Kvôli tejto situácii ľudia sa usilujú prežiť ako môžu a odchádzajú do turistických zón alebo «voľných zón» /istý druh fiškálneho raja/. Nanešťastie, kvôli nezamestnanosti a nedostatku príjmov, často sa utiekajú k prostitúcii.

Služba sestier začala vzdelávaním, evanjelizáciou a podporou chudobných. Tak sa prítomnosť Katolíckej cirkvi stávala medzi nimi viditeľnejšou. Po viacerých rokoch vyučovania v škole museli ju sestry opustiť, lebo sa stala štátnou. Ale sestry misiu neopustili; zostali v zdravotníckej oblasti.

V roku 1981 začali dcéry kresťanskej lásky túto zdravotnícku službu v okolitých táboroch, v tzv. „bateys“ /batejs/ pri bývalej rafinérii v Quisqueya /kiskeja/, ďalej v tábore «San José de los Llanos» /san chozé de los lános/ a v ďalších táboroch kraja «San Pedro de Macoris» /san pedro de makoris/. Sestry chodili pešo spolu s farskými dobrovoľníkmi. Na hlave niesli debnu s potrebným náčiním, a takto prechádzali kilometre, aby ošetrovali chorých, ktorí nemohli prísť do zdravotníckeho strediska kvôli ich stavu alebo chudobe. Potom komunita začala uvažovať, ako lepšie odpovedať na túto situáciu. Bolo potrebné auto na cesty a rozšírenie ich služieb na podomovú službu, pojazdnú ambulanciu a na ošetrovanie. Stalo sa tak vďaka finančnej pomoci solidárnej pomoci rôznych organizácií.

Komunita rozvinula svoj plán zdravotníckej pomoci tak, že sa usilovala vytvoriť a zorganizovať skupiny ošetrovateľov, aby ľudia žijúci v táboroch mohli mať zdravotnícku základňu.

V súčasnosti pojazdná ambulancia obsiahne 35 táborov a dedín v obvode Quisqueya a San José de los Llanos. Finančne je podporovaná národnými a medzinárodnými inštitúciami. Má kresťanské a vincentenské zameranie.

V pojazdnej ambulancii slúžia: jeden lekár, zdravotné sestry, pomocný zdravotnícky personál, ženy, ktoré pomáhajú pri pomoci chudobným, koordinátorka a šofér. Každé ráno sa jedna skupina vydá na cestu k táborom zapísaným na zozname. Každý rok zdravotnícky tím sa stretne s viac ako 10 000 osobami, približne 900 za mesiac. Cesty sú nebezpečné a ťažko zjazdne. Keď náš tím dorazí do tábora, lekár prijíma chorých na vyšetrenie, zdravotné sestry ošetrojú a v čakárni môžu chorých poučiť o prevencii alebo o chorobách. Počas ošetrovania sestry idú navštíviť chorých tam, kde bývajú a spoznávajú reality a potreby rodín, zbierajú informácie, ktoré im umožňujú určiť a zorganizovať pomoc a prijať rozhodnutia.

Každého pol roku tím prejde všetky domy a rozdelí vitamíny a lieky proti parazitom. Osoba, ktorá predstavuje autoritu v oblasti zdravia a hygieny v dedine, sa stretáva s ambulatným tímom spolu s podvyživenými deťmi a dospievajúcimi dievčatami v požehnanom stave. Títo zodpovední za zdravie aktívne spolupracujú pri registrácii v táboroch. Keď sa stretnú s ťažkým problémom, obracajú sa na lekára alebo na sestry.

Zdravotnícky tím navrhuje program ľudskej a kresťanskej formácie pre osoby zodpovedné za zdravotnú pomoc, ktorých si ľudia vybrali z ich dedín či táborov. Niektorí z nich dosahujú dobré štúdia po maturitu a dokonca i po licenciát.

Podomové návštevy

Návštevami môžeme odpovedať na najnutnejšie potreby chudobných rodín, odhaľovať nespravodlivosti, zdieľať Božie slovo.

Výchova a vzdelávanie

Naším cieľom je podporovať výchovu a vzdelávanie detí ako i odbornú formáciu dospelých. Do formačného tímu patria učitelia a dobrovoľníci. Spoločne spolupracujeme s Jezuitským centrom a národnými vzdelávacími inštitúciami. Rodičia prispievajú svojim deťom na výdavky spojené so školskou dochádzkou, hoci majú slabé príjmy; niektorí mladí dostávajú aj štipendiá; finančnou pomocou podobne prispievajú Jezuiti, dobrodinci a obecné úrady.

Záhradky

Počas našich návštev sme videli spustnutú zem a podvyživené deti. Preto sme zhromaždili rodiny a navrhli sme im možnosť siať a pestovať na malých pozemkoch – záhradkách. Prijali to. Spoločne sme vypracovali plán, ktorý sme prezentovali jednej neziskovej organizácii a tá súhlasila s pomocou. Tento projekt animuje, vedie a rodinám radí jeden agronóm. V súčasnosti 40 záhradiek produkuje zeleninu pre každodenné stravovanie i na predaj.

Ľudia bez dokladov

Pre vyriešenie tohto ťažkého problému, ktorý prežíva veľký počet ľudí bez dokladov v táboroch, a teda žijúcich nelegálne v krajine,

sme v kontakte so "Sieťou haitských migrantov", ktorú vedú Jezuiti. Títo nám pomáhajú zhromažďovať potrebné informácie pre reguláciu ich situácie. Osoba zodpovedná za pomoc v táboroch pokračuje v osobnej formácii a zaisťuje všetky opatrenia s Jezuitským centrom a Haitským veľvyslanectvom. Opatrenia si vyžadujú veľa času, ale dosť často končia dobrými výsledkami.

Opustení starci

Uvažovali sme o situácii mnohých opustených, osamelých, podvyživených a chorých starcov a napokon požiadali Ministerstvo poľnohospodárstva o jeden zo skladov bývalej rafinérie. Premenili sme ho a dnes je z neho Rezidencia pre starcov (s názvom „La Siria“), v ktorom býva 22 starých mužov a žien z Haiti. Stará sa o nich jeden zdravotnícky tím zložený z jedného lekára, zdravotnej sestry, jednej dcéry kresťanskej lásky a pomocného personálu. Slávia tu i občianske, cirkevné a vinčenské sviatky. Pre dcéru kresťanskej lásky, ktorá zaisťuje koordináciu, je mimoriadnou Božou milosťou možnosť slúžiť Kristovi v týchto starcoch.

Z á v e r : proročná služba plná nádeje

Toto dielo prešlo mnohými ťažkosťami, ale nás podnecuje, aby sme boli svedkami proroctva a nádeje uprostred ľudu, ktorý stráca nádej, je obeťou nespravodlivosti, vylúčenia a marginalizácie. Mohli sme pokročiť vďaka štedrosti neziskových organizácií, našej Spoločnosti a vláde Dominikánskej republiky.

Aby sme zodpovedali na všetky tieto potreby, naša komunita si praje vychovávať ľudí k prijatiu a solidarite haitských migrantov. Sme presvedčené o «semenách Slova» v srdci každého chorého, ktorého ošetrujeme, každého mladého, o ktorého sa staráme, každej rodiny, ktorej pomáhame. Boli sme povolané a vybrané pre túto misiu. Každé ráno nás Duch Svätý so svojou láskou pozýva ísť k nim odvážne, podobne ako Panna Mária išla do Ain Karim.

Cítíme, že realita, ktorú žijú migrujúci, nás pobáda žiť silnejšie náš vzťah s Bohom, náš sesterský život radostne a našu každodennú službu horlivo a vynaliezavo. Vnímame, že permanentná formácia je viac ako inokedy potrebná, stále musíme byť pozorné na vytváranie nových brázd v našom kontexte a zapájať ľudí do ich vlastného rastu. Musíme sa opierať o tímovú prácu pri riešení mnohých problémov a zavádzať systémovú zmenu. Misia, ktorá bola začatá dávno, ešte pokračuje.

Sestry komunity v Quisqueya

A

**Aktuality
z provincií**

**Ustanovenia vizitátoriek
a menovania
provinciálnych direktorov**

USTANOVENIA VIZITÁTORIEK

SLOVENSKÁ PROVINCIA: 8. augusta 2012 bola sestra Damiána PAGÁČOVÁ ustanovená za vizitátorku namiesto sestry Alžbety VOLOŠINOVEJ.

PROVINCIA CURITIBA: 19. septembra 2012 bola sestra Leonides SELHORST ustanovená za vizitátorku namiesto sestry Pauly Pereira ALVES.

* * * * *

MENOVANIE PROVINCIALNYCH DIREKTOROV

PROVINCIA GRAZ – STREDNÁ EURÓPA: 2. októbra 2011 bol o. Alexander JERNEJ uvedený do služby direktora DKL. Toho istého dňa, 2. októbra 2011 bol o. Šandor SZOKE uvedený do služby vicedirektora DKL pre Maďarsko a Rumunsko.

PROVINCIA SEVILLE (Španielsko): 14. marca 2012, otec MASIDE bol znovu menovaný za direktora DKL až do zriadenia novej provincie.

KUBÁNSKA PROVINCIA: 23. marca 2012, o. Gilbert WALKER bol znovu menovaný za direktora DKL až do prestavby provincií Karibiku.

PROVINCIA KANÁRSKE OSTROVY: 7. mája 2012, o. Gregorio Ado TELLECHEA bol znovu menovaný za direktora DKL až do zriadenia novej provincie.

PROVINCIA INDIA – SEVER: 7. mája 2012, o. Thomas KOTTIRY bol znovu menovaný za direktora DKL na obdobie 3 rokov.

PROVINCIA INDIA – JUH: 12. mája 2012, o. Devasia PUDUSSERY bol menovaný za direktora DKL na obdobie 6 rokov.

PROVINCIA SARDÍNIA (Taliansko): 31. mája 2012, o. Italo ZEDDE bol znova menovaný za direktora DKL na obdobie 3 rokov.

PROVINCIA LOS ALTOS HILLS (USA): 31. mája 2012, o. Andrew BELLISARIO bol znova menovaný za direktora DKL na obdobie 3 rokov.

PROVINCIA FRANCÚZSKO – JUH: 19. septembra 2012, o. Bernard MASSARINI bol znovu menovaný za direktora DKL na obdobie 3 rokov.

Provincia Svätej Lujzy-USA

«El Paso“ – v službe migrujúcich bez dokladov

Na západe Texasu má jedno mestečko USA spoločnú hranicu s jedným z najagresívnejších hraničných miest: Juarez /chuaréz/ v Mexiku, kde díleri a drogové kartely terorizujú nevinných a chladnokrvne ich zabíjajú. A tak teda Mexičania utekajú do El Paso v Texase, bez dokladov a bez ničoho. Je to len na druhom konci mostu, ale je to už iný svet.

El Paso je známe tým, že je akoby posvätným mestom, kde tí, ktorí majú dosť šancí na prekročenie hranice, môžu nájsť relatívnu bezpečnosť. Môžu nájsť prácu pouličným predajom ručne zhotovených výrobkov. Akonáhle však počujú, že prichádza pouličná policajná hliadka, utekajú skryť sa do preplnených ubytovacích stredísk a provizórnych úkrytov a tam čakajú, kedy prejde nebezpečenstvo. To znamená, že počas tejto doby si nič nezarobia a ich už aj tak ťažká situácia sa zhoršuje. Ale radšej tak, ako sa ocitnúť v záchytnom centre, po ktorom často nasleduje nútený návrat do nebezpečných ulíc mesta Juarez.

Šesť dcér kresťanskej lásky týmto migrujúcim bez osobných dokladov slúži v ubytovacích strediskách pre bezdomovcov, ďalej v Centrách pre právnickú obhajobu, v zdravotníckych strediskách, v školách a v jednom záchytnom centre. Veľa pracujú pre týchto ľudí, ktorí sú mimoriadne vďační za lásku a prijatie, ktoré zakusujú vďaka prítomnosti a službe týchto dcér kresťanskej lásky.

Večer, keď sa sestry vracajú do komunity, zdieľajú prežité udalosti dňa. Niekedy ich rozprávanie je až neuveriteľné, niekedy úplne absurdné a niekedy sa stávajú aj malé zázraky. Ich skúsenosti sú svedectvom o ľudskej nerozumnosti a Božej veľkosti. Pre tieto sestry zapojené do služby migrujúcim, ktorí nemajú vlastnú krajinu a nemali by prostriedky pre vlastné rodiny bez štedrej pomoci združení a inštitúcií, je najprekvapivejšie to, že po dlhom a vyčerpávajúcom dni si uchovávajú v srdci odvahu a nádej, aby mohli na druhý deň začať s takou istou obetavosťou a veľkodušnosťou. Je to skutočné znamenie prítomnosti Ducha Svätého.

Sestra Lujza GALLAHUE
dcéra kresťanskej lásky

Slovenská provincia

Misia v Omsku (Ruská federácia)

Na výzvu Spoločnosti Slovenská provincia s nadšením a odvahou otvorila 20. apríla 2011 novú komunitu v Rusku, v sibírskom meste Omsk. Komunitu tvoria dve sestry, ktoré až doteraz pracovali v Nižnom Tagile. Tretia sestra prišla zo Slovenska. Vykročili sme po ceste, ktorá je duchovná, apoštolská a misionárska, cesta spoločná.

Omsk sa nachádza v západnej Sibíri a má asi milión obyvateľov. V porovnaní s ostatnými sibírskymi veľkomestami je mesto Omsk chudobnejšie z dôvodu veľkej migrácie, nezamestnanosti a straty zmyslu života.

Misia v Omsku je vyjadrením našej hlbokoj oddanosti Kristovi služobníkovi a našej túžby nasledovať ho podľa charizmy zakladateľov. Naše pole pôsobnosti je veľmi široké. Uvedieme len niekoľko druhov služby, cez ktoré chceme svedčiť o milosrdnej Božej láske :

- ľuďom bez domova, ktorých stretávame pri železničnej stanici a v nemocnici,
- deťom z chudobných rodín, deťom, ktorých rodičia sú závislí na alkohole, drogách alebo prostitúcii,
- v pastoračnej službe organizovaním duchovných cvičení, sprevádzaním účastníkov, atď.

V Omsku sme našli v miestnej Charite ženy a mužov, ktorí sú solidárni a dávajú zo seba to najlepšie pre spravodlivejší a bratskejší svet. Spolu s nimi zápasíme v boji proti príčinám chudoby, usilujeme sa o nastolenie pokoja a úcty k životu.

Teraz by som sa s vami chcela podeliť o jednu skúsenosť z uplynulého roku. Týka sa dedinčanov z okolia Omska, ktorých situácia je stále kritická a nezlepšuje sa už niekoľko rokov. Ľudia utekajú z dedín do miest a štátna migračná politika túto žalostnú

situáciu nijako nerieši. Hlavným problémom je nedostatok práce a ľudia teda nemajú šancu zamestnať sa.

Táto situácia vyžaduje od nás, dcér kresťanskej lásky, vynaliezavosť a tvorivosť podľa príkladu našich Zakladateľov.

Pretože túžime zlepšiť kvalitu života chudobných, mnohohetných rodín a predovšetkým školopovinných detí z dedín. Našou hlavnou úlohou je zvýšenie príjmu chudobných rodín cestou rozvoja domáceho hospodárstva – chovu dobytka.

V čom teda spočíva náš projekt?

Sestra zodpovedná za projekt v spolupráci so sociálnymi pracovníkmi a niekoľkými osobami na miestnej rovine určili 10 rodín, ktoré sa nachádzajú v najnúdznejšej situácii, pričom dali prednosť mnohohetným rodinám. Spolu je to 32 dospelých a 47 školopovinných detí.

Vďaka fondu Deľba 2011 sme mohli zakúpiť 10 kráv pre tieto rodiny. Každá rodina, sa samostatne stará o svoju kravu, o zabezpečenie krmiva a o údržbu chlieva. Okrem toho musí prvé teľiatko darovať inej rodine v núdzi.

Cieľom projektu je zvýšiť kvalitu života chudobných rodín, v prvom rade školopovinných detí. Našou hlavnou úlohou je zvýšenie príjmu chudobných rodín cestou rozvoja domáceho hospodárstva - chovu dobytka a motivovaním týchto rodín k individuálnej práci po ukončení nášho projektu.

Úlohou projektu je zároveň potlačenie sociálneho zneužívania pomoci. Projekt spĺňa aj výchovnú úlohu - deti sa vychovávajú vďaka príkladu svojich rodičov, ktorí snažia usilujú prácou zlepšiť materiálnu situáciu svoje rodiny.

Zverujeme túto misiu do vašich modlitieb s túžbou a nádejou, že Duch Svätý vykoná oveľa viac, než si my sami dokážeme predstaviť.

Sr. Damiána PAGÁČOVÁ
dcéra kresťanskej lásky

Za čias svätého Vincenta... a dnes

Spiritualita svätého Vincenta

(pokračovanie)

Dejing

Spoločnosti

V CIRKVI...

Kňaz Misijnej spoločnosti je podľa svätého Vincenta poslaný nasledovať Ježiša Krista pre evanjelizáciu chudobných.

Pri nich sme poznamenali prechod z myšlienky pastoračnej priority k zrejmej prítomnosti Ježiša Krista v chudobnom. Takto sme videli svätého Vincenta, ako si viac uvedomuje, čo mu chudobní priniesli.

Čo sa týka jeho osobne, vie, že chudobným vďačí za spoznanie nového zmyslu života, jeho kňazskej služby a závažnej zrelosti jeho viery.

S istotou vieme, že to pochádza od Boha, ale prechádzalo to prostredníctvom chudobných. Táto viackrát obnovená skúsenosť sa pre neho a jeho nasledovníkov stala životnou zásadou.

Bolo by potrebné prebrať z listov a príhovorov sv. Vincenta texty, v ktorých hovorí o živote chudobných, o ich viere, odvahe, nezištnosti, vzájomnej pomoci a pod., čo dokazuje taký typ vzájomnosti vo vincentskom vzťahu, pri ktorom už nevieme presne, čo kto prináša tomu druhému a ako veľmi ho obohacuje, čo platí vzájomne. V každom prípade bol pre neho chudobný znamením a tým zostáva aj pre nás.

Táto evanjelizácia chudobných a vinčenských vzťah k chudobným majú byť prežívané v Cirkvi, tak to chcel sv. Vincent. Aj to je jeden z podstatných prvkov nášho povolania a identity. Teraz sa to pokúsime analyzovať.

V duchovnej skúsenosti sv. Vincenta sa pojem Cirkvi vyvíjal v rytme udalostí a vzhľadom k chudobným bol tento pojem zosúladený až po roku 1617.

Pred týmto rokom sv. Vincent vnímal viac inštitucionálny a hierarchický charakter Cirkvi. V jeho spisoch nachádzame jeden list, ktorý má určitú autobiografickú hodnotu. Je z 5. marca 1659 a napísal ho pánovi Dupont-Fournier /düpö-furnjé/, advokátovi v meste Laval. Tento pán cítil povolanie dosť v pokročilom veku, ktoré sa sv. Vincent snažil ... týmito slovami: *“Váš syn, ktorý je v meste Cahors /kaor/, mi napísal list, aby som Vás povzbudil a zároveň ma prosí, aby som podporil Váš úmysel utiahnuť sa do seminára. Toto, Pane, by som rád urobil bez ťažkostí, ktoré však vidím v tejto záležitosti.*

Po prvé, všade sa platí penzia a je to značná suma. Nevieam, na koho by som sa mohol obrátiť, kto by mohol a chcel prispieť k zaplateniu tej Vašej penzie ako i to, že som preukázal česť napísať Vám to.

Po druhé, Váš pokročilý vek Vám nedovolí obmedziť sa na usporiadaný život a podriaďiť sa cvičeniam seminára.

Po tretie, z toho istého dôvodu by som mal na svedomí, že som prispel k tomu, aby ste vstúpili do duchovného stavu, zvlášť do kňazstva, pretože je nešťastím pre tých, ktorí do neho vstupujú oknom vlastnej voľby a nie dverami pravého povolania. Avšak počet týchto je veľký, pretože hľadajú na duchovný stav ako na príjemný stav, v ktorom hľadajú skôr odpočinok ako prácu. A z toho nastala zvláštna skaza, ktorú vidíme v Cirkvi, pretože kňazom sa pripisuje nevedomosť, hriechy a herézy, ktoré ju pustošia. Preto svätý Ján Zlatoústý povedal, že bude málo zachránených kňazov. Prečo? Pretože Boh dáva milosti, ktoré sú potrebné pre osvojenie si povinností tohto posvätného stavu len tým, ktorých jeho dobrota do neho pozvala. On nikdy nepozýva nikoho, kto by nemal vhodné vlastnosti alebo keď nemá úmysel dať mu ich. Všetkých ostatných nechá konať a dovoľuje ako trest za ich trúfalosť, nech robia viac zla ako dobra a nech sa napokon zatratia” (Coste VII, 462-463).

Veľmi ľahko vidíme, kde môžeme spoznať viac-menej uvedomelú autobiografickú stránku niektorých častí tohto listu.

V roku 1612 sa v Clichy /kliši/ obzor rozširuje a Vincent tu zakúša životnú skúsenosť uprostred ľudu, pri ktorom jeho život viery nabera silu a jeho kňazská služba nachádza zmysel.

Vo svojej konferencii z 27. júla 1653 (Coste IX, 643-657) na tému: „Máme si prosiť dovolenie na všetko“, sv. Vincent podáva zaujímavé svedectvo, v ktorom dáva do súvislosti dedinského farára uprostred jeho ľudu a hierarchiu, o ktorú sa Vincent kedysi uchádzal. Povedal toto: „*Myslím, že ani pápež nie je taký šťastný ako farár uprostred ľudu, ktorý má také dobré srdce*“. A jedného dňa sa ma Monsignor kardinál de Retz spýtal: „*Tak ako, pane? Ako sa máte? Povedal som mu: Monsignor, som taký spokojný, že Vám to neviem ani vypovedať. Prečo? Lebo mám taký dobrý, taký poslušný ľud na všetko, čo mu poviem, že si v duchu hovorím, že ani Svätý Otec, ani vy nie ste šťastnejší odo mňa*“ (Coste IV, 646).

Nepochybne, tento kontakt sv. Vincenta s ľudom a životom uprostred neho tvoril pre neho novú a obohacujúcu skúsenosť v Cirkvi, na ktorú sa až dovtedy díval a ju chápal pod jej inštitucionálnym a hierarchickým aspektom.

Bol to teda významný rok 1617, kedy sa konala misia vo Folleville /folvile/ a na ďalších miestach, potom prišla udalosť vo farnosti v Châtillone /šatijone/. Celá myšlienka a činnosť sv. Vincenta sa postupne usporadúvali okolo evanjelizácie chudobných. Cirkev začala byť vnímaná a definovaná vo svetle Lukášovho evanjelia (4, 18). Vincent pochopil, že Cirkev nasledovaním Ježiša Krista a s Ním bola posvätená a poslaná ako prvá evanjelizovať chudobných.

Opis ľudových misií v Marchais /marše/ (Coste XI, 34-37) nám približuje ďalší bod **v úvahe o Cirkvi a pastorácii** sv. Vincenta. Námietka hugenota proti vedeniu Cirkvi Duchom Svätým sa zakladala na fakte, že Katolícka cirkev zanedbávala evanjelizáciu chudobných. O rok neskôr sa tento protestant zúčastnil ľudových misií v Marchais a prehlásil: „*Teraz vidím, že Duch Svätý vedie Rímsku cirkev, pretože sa v nej starajú o poučanie a spásu chudobných dedinčanov*“. po tomto rozprávaní svätý Vincent pridol: „*Ó, aké šťastie pre nás,*

misionárov, že môžeme byť svedkami vedenia Ducha Svätého v jeho Cirkvi, pracovať - ako to robíme - na poučaní a posväcovaní chudobných!” (Coste XI, 37).

A tak sa Misia – alebo evanjelizácia chudobných – podľa sv. Vincenta stala ilustráciou vedenia Cirkvi Duchom Svätým. Misia je privilegované znamenie a v takej miere, v akej Cirkev ide k chudobným, dokazuje, že je Božia a koná jeho dielo.

Odvtedy sa Katolícka cirkev stala pre sv. Vincenta prvou zodpovednou za evanjelizáciu, prednostne evanjelizáciu chudobných. To dôrazne prevrátilo jeho predošlé inštitucionálne a hierarchické ponímanie Cirkvi.

Stala sa akoby takým „podnikom evanjelizácie“, v ktorom sú kňazi, laici, rehoľníci a rehoľníčky „robotníkmi a robotníčkami“ – „evanjelizačnými robotníkmi“.

Sv. Vincent mohol takto napísať Klaudiovi Dufour /dűfür/, spolubratovi, ktorý bol pokúšaný prejsť do nejakého kontemplatívneho rádu: *“...Zvážte a porovnajte svoj život so životom nášho Spasiteľa, ktorý viedol na zemi. To je Vaše povolanie a najväčšou potrebou súčasnej Cirkvi je mať robotníkov, ktorí sa usilujú čo najviac jej detí vytrhnúť z nevedomosti, v akej sa nachádzajú a dať jej dobrých pastierov, čo prišiel robiť aj Boží Syn na zem. A Vy sa budete považovať za šťastného, že môžete ako on spolupracovať na tomto diele“ (Coste III, 165).*

O rok neskôr sv. Vincent ešte viac, ráznejšie a vyzývavo, spresňuje svoju myšlienku: *“... Žiaľ, Cirkev má dosť osamelých, neužitočných osôb a ešte viac tých, ktorí spôsobujú rozkol. Veľmi potrebuje mužov evanjeliových, ktorí sa usilujú očistiť ju, oziariť a zjednotiť s jej Božským Ženíchom. A to robíte z jeho Božej dobroty“ (Coste III, 202).*

Evanjelioví robotníci, ktorí pracujú... To sú cirkevné perspektívy sv. Vincenta od roku 1617. Je natoľko pobádaný naliehavosťou evanjelizácie chudobných, že skoro akoby popieral kontemplatívny život, alebo skôr život mnohých kontemplatívnych ľudí jeho doby.

Už dávno prešiel čas túžby po „slušnom zabezpečení“! Výzva chudobných, ich opustenosť, nevedomosť ho nútia a vedú, aby sa díval až skoro s nedôverou a podozrievavosťou na životné stavy a povolania, ktoré sa odťahujú od misie a evanjelizácie.

Musíme uznať, že u sv. Vincenta nenachádzame dlhé a upravené úvahy o mystickom Tele – Cirkvi a o živých a oživujúcich vzťahoch medzi Najsvätejšou Trojicou a Cirkvou. Možno okrem časti, ktorá sa týka života komunity. Ale sv. Vincent, ako viete, nebol teoretik. Bol neustále podnecovaný čakaním a volaním chudobných, preto veľmi málo z nich bolo v stave fundamentálnej a abstraktnej úvahy, hoci aj v oblasti ekleziológie. Tu vidíme na sv. Vincentovi jednoduchosť, ktorú čerpal z každodenného kontaktu s evanjeliom a s ním spojeným realizmom. Túto jednoduchosť niektorí považovali za naivitu.

Predsa však to, čo v podobnom prípade Vincent stráca na abstrakcii a úvahe, získava na druhej strane na dynamike a rozhodovaní. Toto je možno charisma pravých mystikov v dejinách spirituality, keď sa vydali až mäťoucou skratkou medzi ich vierou a činnosťou.

A tak sv. Vincent od roku 1617 považuje Cirkev v prvom rade za „misionársku“, zodpovednú za pokračovanie misie Ježiša Krista. Táto misia je prednostne evanjelizáciou chudobných.

Z toho vyplývajú tri závery, ktoré dobre upresňujú jeho praktický zmysel pre Cirkev a našu identitu v nej:

1. Neexistuje misia bez poslania Cirkvou.
2. Niet misie, ktorá by nebola zdieľaná s druhými.
3. Niet misie, ktorá by nebola univerzálna.

Budeme uvažovať o týchto troch bodoch, ktoré sú v základe vinctenskej praxe a zostávajú veľmi dôležité pre každého z nás v súčasnosti.

1. Neexistuje MISIA bez POSLANIA CIRKVOU

Možno práve v tejto rovine sa najlepšie spoznáva zmysel pre Cirkev u sv. Vincenta. Táto radikálna požiadavka poslania sa zjavne zakoreňuje v jeho viere v Ježiša Krista a jeho ponímaní tajomstva spásy.

Len Boh mohol a chcel spasit' ľudí a svet. Preto chcel poslať svojho Syna. Odteraz je to jasné: Ježiš Kristus je spása. Ale Ježiš Kristus zveruje túto spásu apoštolom a zapája ich do jej ohlasovania a uskutočňovania po celej zemi. Cirkev takto preberá štafetu od Ježiša Krista. Celá iniciatíva v tomto smere musí odteraz vychádzať od apoštolov alebo ich nástupcov, t. j. Cirkvi: *"Často som bol veľmi potešený a to ma aj dnes potešuje, keď vidíme, že Boh nám dáva milosť podobne ako svojim apoštolom, a posielala nás hlásať jeho slovo po celom svete. Ach, Spasiteľu! Máme tie isté listy poslania ako apoštolii!"* (Coste XI, 258).

Bezpochyby, veľký otras protestantizmu tu tiež zohral svoju úlohu. Ale prístup k Cirkvi sv. Vincenta, čo nazývame „apoštolicita“, zohral veľkú dôležitosť.

"Nasledovaním Ježiša Krista... ako apoštolii...", to bol leitmotív pri predstavovaní a argumentovaní existencie misie, ktorá nadobúdala svoju plnú hodnotu a silu účinnosti z apoštolskej kontinuity a života podľa evanjelia.

Preto dobre chápeme, prečo sv. Vincent pripisoval takú dôležitosť spojenia všetkých jeho iniciatív a diel s biskupom a pápežom. Nešlo mu len o starosť inštitucionálneho alebo praktického rázu, išlo mu o omnoho viac. Preto napríklad vždy tak dosť zle chápal prijímal túžbu po autonómii a exempcii niektorých rehoľníkov jeho doby, a toto nespočívalo len na nejakých dôvodoch oportunistu alebo pohodlnosti.

Pápežská bula *"Ex commissa nobis"* z 22. septembra 1655 potvrdila a schválila skladanie jednoduchých sľubov Misijnej kongregácie a vyňala misionárov spod jurisdikcie ordinárov vo všetkom, okrem externých funkcií a oficiálne ich zaradovovala do celku sekulárneho duchovenstva: *"Dicta congregatio non censeatur in numero Ordinum religiosomm sed sit de corpore cleri secularis"* (Coste XIII, 382).

Keď sv. Vincent dostal z Ríma schválenie, v ktorom bolo privilégium kánonickej exempcie, napísal predstavenému do Janova (v Taliansku), Štefanovi Blatironovi: *“Čo sa týka závislosti na biskupoch, môžem Vás uistiť, že som ničím neprispel k tomu, aby som mu podal vysvetlenie, ktoré obsahuje spomínaná bula. Nič som mu o tom nenapísal, ani nehovoril, ani zďaleka. Toto vykonali páni, ktorých Pápež tým poveril a ktorí posúdili za vhodné zapísať ju v tom smere, v ktorom je. Viete však, že Božiu vôľu môžeme najlepšie spoznať v udalostiach, ktoré nastávajú bez nášho pričinenia, alebo ináč povedané, keď ich nežiadame. Zostáva však platné, že páni biskupi majú nad nami absolútnu moc v otázke všetkých našich vonkajších funkcií, či už v seminároch, svätenia na kňazstvo, alebo ľudových misíí”* (Coste V, 453).

Toto je podstata, ktorú sv. Vincent chcel za každú cenu udržať u Misijnej spoločnosti, spolkov kresťanskej lásky a dcér kresťanskej lásky. Biskupovi v Béziers /bézjé/, Klementovi de Bonzi, napísal v septembri alebo októbri 1635: *“...sme úplne pod poslušnosťou našich pánov prelátov v otázke možnosti ísť na všetky miesta ich diecézy, kde sa im bude páčiť poslať nás kázať, katechizovať a konať generálnu spoveď chudobného ľudu“* (Coste I, 309). Všimnime si dôraz na cieľ Misijnej spoločnosti: nemajú prijímať hocijakú výzvu miestnej cirkvi. A sv. Vincent dodáva: *“... skrátka, sme ako sluhovia stotníka z evanjelia voči pánom prelátom, keď nám hovoria: „chodte“, sme povinní ísť; keď nám hovoria: „prídte“, sme povinní prísť; „urobte toto“, sme povinní to urobiť”* (Coste I, 309).

Ide tu zaiste o začiatky Misijnej spoločnosti, ktorá mala v tom čase len desať rokov. Ale sv. Vincent zostal až do konca takýto rozhodný v otázke poslušnosti biskupom, miest a funkcií, ako aj cieľi Misijnej spoločnosti, ktorý rigorózne interpretoval a aplikoval. Jasne povedané: biskupovi náleží povedať, kde chudobní volajú v jeho diecéze. Ak ide o skutočnú evanjelizáciu chudobných, potom misionári tam majú ísť a robiť... ako sluhovia stotníka.

Čo sa týka spolkov / bratstiev, niet problému, pretože boli a zostali farskými štruktúrami pod závislosťou miestnych správcov farností.

Čo sa týka dcér kresťanskej lásky, to isté presvedčenie a vytrvalosť. Sv. Vincent hovorí, že sú dcérami farnosti. A vieme dobre, ako nalieha na tento bod a ho spresňuje: *“Čože, pane? Chcete, aby som poslúchala farára miesta, kde slúžim chudobným? Áno, sestrička, poslúchala ako Boha vo všetkom, čo sa týka chudobných... Naučte sa poslúchať miestnych farárov, keď vám povedia: Sestrička, na tom a tom mieste je jeden chorý, ktorého treba navštíviť. – Povedzte mu: Pane, idem ho pozrieť”* (Coste X, 387).

Kňazovi Jakubovi de la Fosse /d'la fos/, trochu liberálnemu, ale veľmi talentovanému a dynamickému členovi Misijnej spoločnosti, svätý Vincent pripomenul ohľadom dcér kresťanskej lásky – a je to bezpochyby jeho najjasnejší list – ich štatút, ako si ho prial sv. Vincent (7. február 1660): *“...Dcéry kresťanskej lásky nie sú rehoľníčky, ale devy, ktoré vychádzajú a prichádzajú ako sekulárne osoby. Sú to farničky pod vedením správcu farnosti, kde pôsobia. Ale ak máme na starosti vedenie ich domu, v ktorom boli vychované, to preto, lebo Božie vedenie pri zrode ich malej Spoločnosti si poslúžilo našou Spoločnosťou. Viete, že tými istými vecami, ktoré Boh používa pri zrode iných vecí, poslúži si aj pre ich zachovanie”* (Coste VIII, 237-238).

K týmto jeho slovám nemusíme uvádzať ďalšie citácie a odkazy. Je nesporné, že sv. Vincent si prial všetky svoje diela a inštitúcie napojiť na Cirkev, presnejšie na miestnu cirkev. Nič nebolo viac cudzie jeho duchu, ako diela a činnosti, ktoré by chceli byť samostatné a nezačlenené.

Pre našu situáciu a naše postavenie v Cirkvi by bolo by vhodné vrátiť sa v krátkosti k slovu, ktoré používal sv. Vincent, keď hovoril o sekulárnom duchovenstve a na čom stál, aby sme ku nemu patrili.

Proti silnému prúdu v spoločnosti sv. Vincent chcel, aby kňaz a brat Misijnej spoločnosti skladali sľuby. Niektorí sa podriadili, iní sa im zdráhali až do konca. V roku 1650 sv. Vincent povedal: *“Nikdy som nerobil rozdiel medzi tými, ktorí skladali sľuby a tými, ktorí ich neskladali. Netreba preťažovať jedných, aby sme ušetrili tých druhých”* (Coste IV, 50). Možno viete, že sv. Vincent menoval provinciálneho vizitátora jedného zo spolubratov, ktorý sa staval proti sľubom a zdráhal sa ich zložiť.

Sv. Vincentovi záležalo, aby sa skladali sľuby v Spoločnosti bez toho, aby niekoho k nim nútil. Ale je tiež nepopierateľné, že nikdy nechcel alebo neakceptoval, aby nás vyňali z toho, čo nazýval: duchovenstvo sv. Petra. Máme dôkazy, že v určitom období by dal radšej prednosť zrieknuť sa sľubov, ako patriť k sekulárnemu duchovenstvu.

Prečo bol taký jeho postoj a presvedčenie? Vidím v tom viacero dôvodov.

Nezabudnime v prvom rade, že sme boli založení diecéznym kňazom a že počas viac ako sedem rokov, od 1617 do 1625, boli prvé ľudové misie kázané a animované sekulárnymi kňazmi: sv. Vincentom, Antonom Portail a príležitostne vypomáhali ďalší kňazi. Takto pokračovali viacero rokov. A tak misie boli viaceré roky „inštitúciou“ a prácou sekulárnych kňazov. To je historický fakt: všetky realizácie sv. Vincenta sa prakticky definovali v sekulárnom rámci.

K tomuto dôvodu sa pridávajú ďalšie dôvody pastoračnej povahy. Sv. Vincent vytvoril všetky svoje inštitúcie a diela ako prirodzené pokračovanie pastoračnej práce a to bolo bezpochyby ozvenou z Clichy /kliši/ a Châtillonu /šatijonu/. Ľudové misie ako „mimoriadnu pastoráciu“ – ako ju kvalifikovali parížski kňazi v ich oficiálnom proteste zo 4. decembra 1630 (Coste XIII, 227-232) – sv. Vincent kvalifikoval naopak, ako veľmi blízku a doplňujúcu bežné úlohy „sídlného“ pastiera. V protiklade s vtedajšími rehoľníkmi bol sv. Vincent spontánne priťahovaný činnosťou spolu s tam bývajúcimi kňazmi alebo i odinakiaľ, a to po ich boku alebo mimo nich.

Skúsenosť mu tiež dokázala, že to bol jediný spôsob, ako byť účinným v evanjelizácii a službe chudobným. Pastoračne sa mu misionársky zásah zvonku, povedľa alebo ponad sídlného kňaza, zdala nebezpečná a neúčinná. Dával si veľký pozor, aby zachoval miesto a prvenstvo miestneho duchovného, či už sa to týkalo ľudových misií alebo činnosti spolkov alebo služby dcér kresťanskej lásky.

Napokon, úsilie sv. Vincenta zachovať náš sekulárny charakter sa vysvetľuje aj hlbšími dôvodmi: jeho ponímanie o Cirkvi, starosť o pokračovanie apoštolskej misie. Mohol by som vám ponúknuť viacero textov z „Lumen gentium“ alebo „Christus Dominus“. Ale podľa

môjho názoru vám stačí povedať, že kňaz Misijnej spoločnosti má tie najlepšie dôvody cítiť sa v plnom súlade s 2. Vatikánskym koncilom, či už v tomto bode alebo v mnohých ďalších.

A tak niet misie bez poslania zo strany Cirkvi, bez začlenenia sa do nej, bez spojenia s biskupom a farnosťou.

2. Niet MISIE, ktorá by nebola ZDIEĽANÁ

Je to ďalší aspekt z presvedčení, ktoré mal sv. Vincent o Cirkvi. Pre neho misia nebola nikdy dielom náhodne prechádzajúcich cudzincov. Naopak, bola vždy spoločným dielom, ktorá laikov, miestne duchovenstvo a aj tamojších rehoľníkov mobilizovala pre spoločný cieľ alebo aby poskytli pomocnú ruku (porov. Coste 1, 175 ; III, 249 ; IV, 74 ; VII, 33, 100, 320, 324, 518...).

Pre sv. Vincenta boli misie skutočne skúsenosťou prežívanou v Cirkvi, medzi Božím ľudom, počas ktorých farnosť znovu spoznávala a si nanovo uvedomovala svoju kresťanskú identitu, rozhodla sa všímať si chudobných a postarať sa o nich. Vieme, že v procese a stratégii ľudových misií malo založenie spolku kresťanskej lásky (akoby vtedajšia „Charita“) zostať trvalým znakom, ktorý „overoval pôsobenie Ducha Svätého v Cirkvi“.

Miesto, ktoré dal sv. Vincent laikom, bolo prinajmenšom podivuhodné a prorocké. Zachovali sa nám texty, ktoré o tomto bode otvárajú široký obzor, napríklad o Eucharistii.

Tento text svedčí o mimoriadne správnom osvojení si učenia Tridentského koncilu a so štipkou anticipácie Druhého vatikánskeho koncilu: *“... Keď kňaz slúži omšu, musíme veriť a vedieť, že hlavným a najvyšším kňazom je Ježiš Kristus, ktorý prináša obeť. Kňaz je len služobník nášho Spasiteľa, ktorý ho používa pre vonkajšie vykonanie tejto činnosti. Asistent, ktorý prisluguje kňazovi a tí, ktorí sú prítomní na omši, sa zúčastňujú ako kňaz na obeť, ktorú koná a oni konajú s ním? Bezpochyby sa na nej zúčastňujú a viac ako on, ak majú viac lásky ako kňaz. Skutky sú osobné: nie hodnota kňaza či rehoľníka robia*

skutky príjemnejšie Bohu a majú viac zásluh, ale láska, ak ju majú viac ako my” (Coste XII, 375-376).

Sv. Vincent videl jasne a doširoka miesto laikov v eucharistickom spoločenstve a v diele evanjelizácie. Aj tu, hoci si nedal námahu a čas, aby nám zanechal syntézu svojej teológie Cirkvi, usiloval sa umožniť realizáciu a život Cirkvi ako skúsenosti Božieho ľudu, ktorý kráča k spásu Ježišom Kristom spolu s chudobnými.

1. Niet MISIE, ktorá by nebola UNIVERZÁLNA, t. j. v rozmeroch Cirkvi

To je tretí dopad viery sv. Vincenta na Cirkev Ježiša Krista.

Sv. Vincent prechádzal od jednej misionárskej skúsenosti k druhej, od Marseille po Alžír a od Barbarska po Madagaskar. Ako praktický, konkrétny a skúsený kňaz spoznal Cirkev, ktorá dosahuje svoje skutočné dimenzie, a to Cirkev evanjeliová, povolaná a poslaná do celého sveta.

Keby ste mali čas prečítať si korešpondenciu a príhovory sv. Vincenta od roku 1645 do r. 1652 alebo 1653, uvideli by ste, ako sa vyníma rok 1648 v úvahe a duchovnom napredovaní sv. Vincenta: bol to rok „Madagaskaru“! Sú nepochybné rok, ako 1617, alebo 1624-1625 (stretnutie s Lujzou de Marillac) alebo 1630-1632 – rozhodujúce stretnutie a začiatok služby Margity Naseau /nazó/.

Prepáčte mi slovo, ale poviem, že rok 1648 bol „zákrutou“. Charitatívna a misijná činnosť sv. Vincenta akoby našla svoje pravé dimenzie, a to dimenzie Cirkvi a sveta. Po roku 1648 sv. Vincent už nebude taký ako predtým. Je zaujímavé, že táto vzdialená, skoro nedosiahnuteľná misia na Madagaskare sa stane „vzorovou misiou“, veľmi často bude spomínať tamojších misionárov, aby oživil plameň vo francúzskych komunitách. Sv. Vincent sa bude usilovať rozšíriť plameň horlivosti Madagaskaru na celú Misijnú spoločnosť a aj na Spoločnosť dcér kresťanskej lásky.

Vincentovmu ponímaniu Cirkvi, hoci už bohatému a prorockému, chýbalo – aspoň v konkrétnej rovine – univerzálne cítenie, priťažlivosť ísť čo najďalej. Po roku 1648 toto už nastalo a v tejto rovine univerzálnosti a katolíckosti vo Vincentových očiach pápežská hodnosť nadobudne jej misionársku úlohu, misionársky význam a jej skutočnú zodpovednosť, a to zodpovednosť za evanjelizáciu.

V dojemnom opakovaní z rozjímania z 30. augusta 1657, kde sv. Vincent oznamoval veľmi zlé správy z misie v Janove /Taliansko/ a z Madagaskaru, sv. Vincent zopakoval, ako začala misia na Madagaskare a zdôraznil, že to bola výzva Posvätej kongregácie pre šírenie viery a že prví misionári tam išli: „... *táto Kongregácia pre šírenie viery vlastní právomoc posielat' do týchto misií – a pápež má moc poslat' misionárov po celom svete – jej dal moc urobiť to a venovať sa tomu. Biskupi majú právomoc len v rozmedzí a obvode ich arcibiskupstiev alebo biskupstiev. Ale táto kongregácia má od pápeža právomoc posielat' po celej zemi a týchto misionárov aj posielat'*” (Coste XI, 421-422).

Sv. Vincent odteraz znovu objavil apoštolskú misiu a apoštolské poslanie „do celého sveta“ a Cirkev u neho nadobudla rozmer misie.

Pripomeňme si, že sme len „preleteli“ a nie analyzovali a prehľadali. Ale už sa nám vynorili hlavné smery, aby sme mohli predĺžiť našu úvahu a úprimne sa pýtať na našu vernosť Cirkvi. V šľapajach sv. Vincenta sa jedná hlavne o vernosť misionárskej cirkvi, ktorú Kristus poveril evanjelizáciou a spásou chudobných; o vernosť Cirkvi, ktorá je solidárna a vie sa zdieľať; o vernosť Cirkvi v jej svetových rozmeroch a priťahovanej tými, ktorú sú... jej vzdialení.

Ako hovorieval sv. Vincent, od Ježiša Krista sme dostali tie isté odporúčacie listy ako apoštolí. Pýtajme sa na našu vernosť tomuto poslaniu.

V KOMUNITE...

Nasledovaním Ježiša Krista... misionára Otca... pre evanjelizáciu chudobných v Cirkvi... v komunite.

Touto témou ukončíme naše exercície. Komunita podľa sv. Vincenta je podstatná téma, je to téma pre dnešok.

Túto poslednú charakteristiku našej identity a nášho povolania však nemusíme klásť presne na tú istú rovinu ako ostatné charakteristiky. Pre sv. Vincenta bola komunita vzhľadom k evanjelizácii na úrovni prostriedku. Bol to však veľmi dôležitý a prednostný prostriedok.

Už v zakladajúcej zmluve Misijnej spoločnosti (17. apríla 1625) bolo stanovené: *„spomínaní duchovní budú žiť spoločne pod poslušnosťou menovaného Pána de Paul”* (Coste XIII, 200).

Listina o združení prvých štyroch misionárov (4. septembra 1626) uvádza, že títo štyria kňazi *„sa spájajú a združujú, aby sa usilovali o spásu chudobných ľudí”* a spresňovala, že budú žiť spoločne *“na spôsob kongregácie, spoločnosti alebo bratstva”* (Coste XIII, 204).

Aby sme si urobili predstavu o komunite, ktorú mal sv. Vincent a ktorú chcel pre nás, lazaristov, vrátime sa k postupným skúsenostiach sv. Vincenta o živote v spoločenstve.

Pred Misijnou spoločnosťou, t. j. do r. 1625 by sme mohli pozorovať rôzne dôležité a ovplyvňujúce znaky. Najskôr život v rodine, ktorý je tiež určitým spôsobom spoločenskou skúsenosťou, akousi prvou vincentskou skúsenosťou spoločného života. Už sme mali možnosť poznamenať, ako sv. Vincent často používal slovník rodiny, keď hovoril o spoločnom živote a o vzťahoch v ňom.

Nadobudol tiež krátku oratoriánsku skúsenosť koncom r. 1611, o ktorej hovorí Abelly a ktorá mala určite vplyv na jeho neskoršiu úvahu. Išlo o komunitu, ktorá bola v jeho začiatkoch akoby prostriedkom hľadania kňazskej dokonalosti a miestom posväcovania: *„Bérulle vysvetľoval, že ten istý Boh dal viacerým rehoľným rodinám ducha a horlivosť ich prvej inštitúcie. Chcel im tiež udeliť tú istú milosť a priazeň v kňazskom stave... a obnoviť jeho dokonalosť. Pre prijatie*

tejto milosti sme sa zhromaždili na tomto mieste a vo forme života, ktorý začína” (Migne, 1270).

Sv. Vincent žil určitý čas v tejto perspektíve. Je zaujímavé poznamenať, že v Châtillon-e /šatijone/ našiel šesť kňazov patriacich do spolku, ktorí žili roztopašne. *“Pán Vincent priniesol značnú zmenu, či už v ich skutkoch, ako i mravoch tým, že ich priviedol k tomu, aby žili spoločným životom”* (Coste XIII, 50: výpoveď Karola Déméia /déméja/ o pobyte sv. Vincenta v Châtillon-les-Dombes /šatijō le dōmb/).

Spoločný život bol v línii jeho skúsenosti prežitej v Oratóriu: bolo to spoločenstvo pre posväcovanie.

Potom prišla skúsenosť zo spolkami. Bolo to jeho prvé dielo, ktoré ho poznačilo najhlbšie a ovplyvnilo i výrazne usmernilo do budúcnosti. Tentoraz išlo o osoby, ktoré sa združili **pre** činnosť, **pre** službu. Prvá charta v Châtillon v jej prvých riadkoch uvádza, že *„nižšie menované dámy sa dobročinne združili, ABY pomáhali chudobným chorým”* (Coste XIV, 125): spojili sa, **aby** pomáhali chudobným. Tento výraz: „združiť sa **pre**...” budeme neskôr stále nachádzať či už u Misijnej spoločnosti, alebo u Spoločnosti dcér kresťanskej lásky.

Úvod Pravidiel v Châtillon (Coste XIII, 423) spresňuje motívy tak, že vysvetľuje komunitnú štruktúru ako prostriedok pre zabezpečenie poriadku a trvania činnosti: *„Chudobní niekedy veľmi trpeli kvôli nedostatku poriadku* (t. j. organizácie), *ako i kvôli nedostatku milosrdných osôb”* (veľkodušnosti!).

Čo sa týka trvania, je poznačené: *„Pretože sa možno obávať, že by toto začaté dobré dielo za určitý čas upadlo, keby malo na svoje udržanie len nejaké spojenie a duchovné puto, preto sa rozhodli združiť sa do jedného celku”*.

Poriadok a trvanie služby sú tu typicky vinčenské motívy pre spoločnú prácu. Dovtedy mal len „oratóriánsku“ skúsenosť, t. j. spoločenstvo pre lepšie posvätenie; teraz prišla skúsenosť charitatívnych spolkov, t. j. vytvoriť spolok pre lepšiu službu.

V období od r. 1618 do 1625 chodil sv. Vincent z dediny do dediny a kázal ľudové misie. Táto skúsenosť bola rozhodujúca. Potrebovali sme mať viac času na analýzu svedectiev a ozvien, ktoré

nám zanechal o tom sv. Vincent (Coste XI, 4-5, 170-171; XII, 7-8). Vidíme tu myšlienku komunity, ktorá sa rodí z požiadaviek misie a konkrétnych realít misionárskej práce. Najskôr tu bola výzva o pomoc, ktorú adresoval jezuitom v Amiens /amjē/, „pretože toľko bolo ľudí“, hovorí sv. Vincent. To už bolo vnímanie potreby byť viacerými pri misiách, teda toto vnímanie sa jasne zrodilo z pracovných podmienok.

Potom z tejto príležitostnej a opakovanej pomoci sa postupne prešlo k myšlienke stabilnejšej skupiny, ktorá bude viac špecializovaná a úplne disponovaná. V tej dobe spoznal kňaza Antona Portail /portaj/ a začal s ním konať misie.

Následne sa usadili v Kolégiu dobrých dietok (v marci 1624) a uzatvorili zakladajúcu zmluvu Misijnej spoločnosti (17. apríla 1625). V texte sa nachádzali už závery zo skúseností z ľudových misií počnúc Folleville /folvil/. Išlo o vytvorenie „*malej komunity šiestich kňazov, alebo približného počtu, ktorí by mohli žiť z fondu*“ (Coste XIII, 199).

Táto komunita mala čisto apoštolský charakter. Išlo – čo bolo povedané a opakované – o komunitu pre misiu, kde sa naliehalo na misionársku disponibilitu. Kňazi sa mali do nej zapojiť „*úplne a výlučne pre spásu chudobného ľudu*“. Badáme tu ozvenu ťažkostí a nedostatočnosti, ktoré sv. Vincent stretol počas ôsmich predchádzajúcich rokov, keď mohol len vyzývať dobrovoľníkov k príležitostnej pomoci.

V zmluve sa výslovne hovorilo aj o trvaní a stabilite v službe Misijnej spoločnosti. Pre jej zaručenie zmluva predvídala, že misionári by sa mali zrieknuť všetkých ich postavení, výsad a hodností, hoci sa predvídalo aj to, že v najhoršom prípade je možné utiahnuť sa na nejakú faru „*po tom, ako kňaz slúžil osem až desať rokov v Misijnej spoločnosti*“.

Čo sa týka spoločného života, bol určený a rytmicky usporiadaný podľa priebehu prác na poli: od októbra do júna sa konali ľudové misie. Od júna do októbra kňazi a bratia poslúžili správcom farností, ktorí ich požiadali o službu a tiež mali študovať, aby „*boli tým viac schopnejší pomáhať bližnemu*“. Skrátka, osem mesiacov prechádzať z dediny do dediny (s krátkou prestávkou po každom mesiaci ľudových misií) a štyri mesiace pobytu.

Čo sa týkalo dávania do spoločného, bol jasne stanovený princíp, a to nezištnosť misionárskej práce; sv. Vincentovi veľmi záležalo na tomto princípe. Misionári budú teda žiť z výnosov fondu. A tak vlastne dávanie do spoločného sa neuskutočňovalo vzhľadom na výsledok ich práce, ale z jednej strany išlo o zriekanie sa vlastných príjmov a z druhej strany úsilie žiť zo spoločného zdaru živeného výnosmi fondu.

Nemožno popierať, že v tomto štádiu išlo o komunitu pre misiu, o inštitúciu typicky apoštolskú, v ktorej bolo všetko utvorené a zorganizované pre zaistenie lepšej misionárskej práce. Takto tomu bolo až do roku 1632.

V spoločenstve boli najskôr traja, a to sv. Vincent, Anton Portail /portaj/ a kňaz, ktorému platili 50 dukátov ročne. Potom, v septembri 1626 boli v tomto spoločenstve prví štyria členovia Misijnej spoločnosti: sv. Vincent, Anton Portail, František du Coudray /dü kudré/ a Ján de la Salle /d la sal/ a napokon 1. augusta 1628 boli v komunite deväť členovia Misijnej spoločnosti, a to predchádzajúci štyria, plus Ján Bécu /békü/, narodený 24. apríla 1592 v Braches /braš/ v severozápadnom kraji Somme /som/, Ľudovít Callon /kalõ/, doktor na Sorbone, ktorý zomrel v r. 1647, Ján Dehorgny /dºorni/ z dediny Estrées-Saint-Denis /estré sëndºni/ v kraji Oise /uáz/ pri Paríži, Ján-Jozef Brunet, narodený v roku 1597 v Riom /rijom/ a Anton Lucas /lüka/, narodený 20. januára 1600 v Paríži.

V prvej organizácii komunity existovalo dlhé obdobie pobytu medzi misijnými prácami. Počas týchto období život postupne naberal rytmus a zvyky rehoľného života. Toto jasne zosilnelo od roku 1632, po začatí bývania v bývalom opátstve Svätého Lazára, kde minulosť a usporiadanie priestorov podporovalo tento sklz. Ale obdobie pobytu nebolo typickým obdobím, ani normálnou situáciou komunity. Typickým obdobím bola práca na ľudových misiách, putovanie z dediny do dediny. Veľmi často potvrdzuje korešpondencia sv. Vincenta, že čas pobytu bol skrátенý v prospech misionárskej práce. V jednom jeho liste z 12. septembra 1631 dokonca nachádzame túto tak trochu nostalgickú poznámku:

„...v Paríži žijeme skoro samotárskym životom ako kartuziáni, pretože keď nekážeme, nekatechizujeme a nespovedáme v meste, skoro nikto od nás nič nežiada a ani my neprichádzame do styku s nikým a táto samota v nás vyvoláva túžbu po práci na vidieku...“
(Coste I, 1 12).

Nemôžem viac rozvinúť tieto dejiny, ale už badáme, že sv. Vincent sa usiloval, aby komunita Misijnej spoločnosti bola apoštolskou komunitou. Zrodila sa z požiadaviek misie a bola utvorená a štruktúrovaná vzhľadom k misii. Chronologicky a logicky misia predchádzala komunitu. Vo Folleville si sv. Vincent uvedomil, že nemôže sám stačiť na túto prácu. Príležitostná pomoc ho následne viedla k vytvoreniu niečoho stáleho, akoby skupiny, ktorá by sa „úplne a výlučne“ venovala misii. Preto sa komunita skutočne zrodila z misie, z jej požiadaviek a utvárala ju. Aj čas pobytu boli z veľkej časti monopolizované misiou. Počas tej doby sa misionári pripravovali na prípadné spory, na kázanie a katechizmus. Študovali, aby „boli schopnejší pre službu blížnemu“, ako to vyjadril sv. Vincent. Išlo teda naozaj a v prvom rade o komunitu služby a delby.

Toto konštatovanie je mimoriadne dôležité pre zhodnotenie nášho spôsobu vnímania a života súčasnej komunity na miestnej, provinciálnej alebo generálnej rovine.

Pred akoukoľvek ďalšou úvahou je potrebné pripomenúť si náš dôvod spoločného života: je ním misia, evanjelizácia. Z tohto presvedčenia a na ňom sa má budovať alebo prípadne znova vybudovať komunita. Mohlo by sa pre nás stať osudovým ustanoviť alebo prijať dichotómiu – rozdelenie, akýsi druh „rozvodu“ medzi komunitným ideálom a potrebami práce. Taktiež by bolo nebezpečné a možno až smrteľné ustanoviť alebo prijať úpravy podľa rebríčka hodnôt, úpravy, ktoré by umiestnili komunitu nad misijnú prácu, ktoré by viedli k rozhodnutiu sa pre misionársku prácu vzhľadom ku komunitným požiadavkám a k organizácii práce vzhľadom k rytmu komunitného života. Kritérium voľby podľa sv. Vincenta môže byť len evanjelizácia chudobných.

Vieme, ako sv. Vincentovi záležalo na komunite. Predsa však od roku 1618, odkedy sa chudobní stali jeho pánmi a učiteľmi, oni sa presadili a štruktúry spružneli a prispôobil ich. Sv. Vincent si nikdy

nevyberal chudobných, aby si ponechal len tých, ktorí by nenarušili život komunity. Konať tak by bolo pre neho hlavným protirečením.

Pri určitých príležitostiach, u kňazov a bratov Misijnej spoločnosti, ako aj u dcér kresťanskej lásky, keď sa požiadavky služby chudobným ukazovali nezlučiteľné s požiadavkami spoluzitia, sv. Vincent sa rozhodol pre požiadavky služby, pričom sa však usiloval udržať „detašovaných“ spolubratov, ako by sme povedali dnes, v živom a stálom spojení s komunitou.

Sv. Vincent bol v tomto smere úplne logický: prostriedok sa prispôbil k cieľu a nie cieľ prostriedku. Je isté, že súčasné podmienky misionárskej práce nás podnecujú a nútia znova nachádzať túto pružnosť. Ale ako sv. Vincent, i my sa nesmieme nikdy vzdať a uvoľniť komunitné spojenie. Zaiste, nejde tu o obetovanie komunity pre misiu, ale to sv. Vincent nikdy neprestal robiť, je potrebné neustále prispôbovať komunitu súčasným a konkrétnym podmienkam misie. Bezpochyby k tomu potrebujeme vynaliezavého ducha, taktiež veľkú vernosť a vytrvalosť, aby sme neustále utkávali a znovu utkávali naše komunitné vzťahy v súčasnej misii.

Sv. Vincent teda založil komunitu na misii. Nie je obyčajným prostriedkom, ale privilegovaným prostriedkom pre misiu za podmienky, že komunita je skutočne komunitou zdieľania práce, modlitby a hmotných prostriedkov, ako nám to pripomínajú Konštitúcie, v pravej línii svätého Vincenta.

Pri čítaní jeho listov, konferencií a pohovorov z rozjímania nemôžeme byť udivení množstvom príležitostí zdieľania, ktoré existovali vo vincentských komunitách, rozmanitosťou týchto príležitostí a spontánnosťou deľby. Tak tomu bolo v Misijnej spoločnosti a ešte viac v Spoločnosti dcér kresťanskej lásky.

Keď sv. Vincent organizoval jeho prvé pracovné „tímy (mohli by sme povedať prvé komunity, teda spolky kresťanskej lásky), dokázal nesporný zmysel pre kolegiálnu a spoluzodpovednosť. To by bolo udivujúce u iného organizátora s jeho povahou. Skupine, tímu zveril prácu alebo misiu. Zaiste, zodpovední boli vždy volení skupinou a bežne na dosť krátky mandát tak, aby ho bolo možné obnoviť. Ale títo zodpovední mali vždy povinnosť zdieľať sa v skupine alebo spoločenstve a dôležitejšie rozhodnutia boli prijímané väčšinou hlasu.

Tieto štruktúry, ktoré možno kvalifikovať za „demokratické“ sú prekvapujúce v kontexte 17. storočia a ešte zo strany takej osobnosti, akou bol sv. Vincent. Podobné prispôsobenia „kolegiálneho“ ducha nachádzame aj pri utváraní komunit Misijnej spoločnosti a Spoločnosti dcér kresťanskej lásky.

Napríklad, o vzťahu autorita – poslušnosť: priznám sa, že som zostal prekvapený, ako stroho a rigorózne nám bol tento vzťah predstavený po tom, čo som si čítal sv. Vincenta. Je isté, že u sv. Vincenta nachádzame klasické a tradičné prvky spirituality na túto tému, a je pravdou aj to, že v praxi sv. Vincent niekedy prejavil veľkú ráznosť. Ale poslednou analýzou opisuje zodpovedného za komunitu skôr animátora ako predstaveného – superiora. V jeho spisoch nájdeme veľmi výstižné pasáže o predstavených, ktorí si o sebe namýšľajú a sa presadzujú. Benjamínovi Huguier /ügje/, kňazovi Misijnej spoločnosti v Marseille /marséj/ napísal 5. mája 1658:

„Povedať, že máte zaľúbenie k nadradenosti, by som sa neodvážil pomyslieť, žiaľ! Pre toto by ste nemali byť spokojný. Tí, ktorí sú zaťažení, nariekajú pod nákladom, pretože sa cítia slabí na to, aby ho uniesli a považujú sa za neschopných viesť druhých. Inými slovami, ak sa niekto domnieva o opaku, spôsobuje ston svojich podriadených, pretože mu chýba pokora a ďalšie potrebné milosti, aby im bol útechou a dobrým príkladom” (Coste VII, 143-144).

Podľa sv. Vincenta bolo testom dobrého predstaveného aj to, že sa nedá zistiť ako taký v jeho komunite. V tomto bode ide viac ako o anekdotu, pretože sv. Vincent si prial autoritu, ktorá je dobre začlenená do skupiny alebo komunity. Antonovi Durandovi, menovaného za predstaveného seminára v Agde /Agde/, napísal v roku 1656:

„Nadovšetko, nemajte túžbu zdať sa nadradeným, ani pánom. Nezastávam názor jednej osoby, ktorá mi nedávno povedala, že pre dobré vedenie a udržanie svojej autority, je potrebné dať vidieť, že je predstaveným. Ach, môj Bože! Náš Pán, Ježiš Kristus takto vôbec nehovoril. Učil nás úplný opak slovom i príkladom, keď nám povedal, že neprišiel dať sa obsluhovať, ale slúžiť a že ten, kto chce byť pánom, má byť služobníkom všetkých. Osvojte si, teda, túto svätú zásadu a správajte sa k tým, s ktorými bývate, ako jeden z nich, povedzte im

v prvom rade, že ste neprišiel nad nimi panovať, ale im slúžiť. Urobte tak vo svojom srdci i navonok a budete potom spokojný» (Coste XI, 346).

Ešte prekvapivejšia je rada pre Antona Portail /portaj/, predstavenému misie v južnom kraji Cévennes /sévén/:

„Očakávam veľa ovocia od dobroty nášho Pána, ak je medzi vami dvoma jednota, srdečnosť a znášanlivosť. V mene Božom, Pane, nech je to Vaše hlavné cvičenie. A pretože ste najstarší, druhý v Spoločnosti a predstavený, znášajte všetko, hovorím všetko, od dobrého Pána Lucas /lüka/. Ešte raz hovorím, všetko tak, že sa znížite z nadradenosti a prispôsobíte sa mu v láske. To je prostriedok, ktorým náš Pán získal a viedol apoštolov a jediný prostriedok, ktorým zdoláte Pána Lucas. Podľa tohto, znášajte jeho náladovosť, neprotirečte mu nikdy hneď, ale upozorníte ho srdečne a pokorne neskôr. Zvlášť nech nie je vidieť medzi vami žiaden rozkol. Ste tam akoby na pódiu divadla, na ktorom jeden zatrpknutý skutok je schopný všetko pokaziť. Dúfam, že tak budete robiť a že Boh si poslúži tisíckami čnostných úkonov, ktoré konáte doma ako základ a podklad dobra, ktoré máte robiť v tom kraji“ (Coste I, 112-113).

Nemôžeme sa rozširovať o tomto vzťahu autority – poslušnosť v komunite podľa sv. Vincenta, ale mnohé ďalšie texty to ilustrujú a poukazujú na to, že podľa sv. Vincenta má byť predstavený predovšetkým animátorom apoštolského spoločenstva.

Túto úlohu zohrával sv. Vincent v komunitách, pozoruhodne vzbudzoval a animoval rozhovory a zdieľania.

Mali by sme ešte urobiť štúdium dynamiky skupiny, napr. o jeho animácii dcér kresťanskej lásky, o jeho technike pri uľahčovaní vyjadrovania sa každej z nich (porov. Coste XIII, 589-761), o jeho spôsobe dať tú istú šancu a vypočutie sestier najmenej vzdelaných, ktoré nevedeli čítať ani písať. Vo všetkom tomto bolo viac ako technika – postup. Bola tu predstava, skoro by sme povedali teológia spoločenstva, kde na práci všetkých, na modlitbe so všetkými, na živote spoločenstva sa každý môže a má zúčastniť rovnako ako ostatní.

To, čo som práve povedal o dcérach kresťanskej lásky, nachádzame osobitnejšie v správaní sv. Vincenta voči bratom koadjútorom v komunitách Misijnej spoločnosti. Všeobecné pravidlá hovorili trochu ťažkopádne o: „*ich účasti na misii modlitbou, slzami a umŕtvovaním*“. Ale popri týchto možno neobratných výrazoch bolo osobitné miesto a poslanie zverené samým svätým Vincentom Bertrandoi Ducournau /dükurnó/, Robineau /robinó/, Jánovi Parre /pár/, Matúšovi Regnard /reňár/, Alexandrovi Véronne /véron/ a mnohým ďalším. Zúčastňovali sa aj na modlitbe komunity, napr. pri opakovaní myšlienok z rozjímania.

Len tak mimochodom je zaujímavé poznamenať, že opakovanie myšlienok z rozjímania sa konalo vo forme dialógu, ktorý vymyslel a začínal sám sv. Vincent. Niektorí si myslia, či nebol na to trochu hrdý:

„...opakovanie z rozjímania, ktoré bolo kedysi v Božej cirkvi neznáme a ktoré sa zaviedlo nedávno vo viacerých dobre usporiadaných komunitách, sa teraz praktizuje s požehnaním. Ako sme na to prišli? Nevieť? Ako sme prišli na konanie všetkých ostatných cvičení a úradov v komunite? Ani o tom neviem nič. Začalo to akoby samé od seba, postupne, jedno po druhom“ (Coste XII, 9).

A neskoršie: *„Páni, dnes sa nebudeme zdieľať z myšlienok z rozjímania, ale sa rozprávať o inom predmete, ktorý bude veľmi užitočný pre spoločnosť (ustanovenie seminára vo svätom Lazáre); odložíme teda na inokedy opakovanie myšlienok z rozjímania, ktorý je jedným z najpotrebnejších prostriedkov, ktorí máme, páni, aby sme sa navzájom povzbudili v zbožnosti. Máme za čo ďakovať Bohu, že dal túto milosť Spoločnosti a môžeme povedať, že toto cvičenie nepoužívali v žiadnej inej spoločnosti, ak nie v našej“ (Coste XII, 288).*

Robí sa to akoby samé od seba, postupne, ako mnoho ďalších vecí v živote sv. Vincenta. Od spoločnej modlitby sa nebadane prešlo k delbe z modlitby. Aby sme našli v pohovore o rozjímaní delbu z modlitby, musíme možno nebrať do úvahy skúsenosti príliš poznačené formalizmom. Ale pri čítaní zväzkov Coste a v nich zachované spisy z pohovoru o rozjímaní si uvedomíme, že tento

vincentský vynález najčastejšie tvoril skutočnú deľbu z modlitby a akýsi druh revízie života. Bola to skutočne dôležitá chvíľa v živote vincentskej komunity. V tejto rovine zdieľania bratia koadjútori viac ako ostatní často zapôsobili na sv. Vincenta. Kto z nás, starších, nezažil niekedy podobnú skúsenosť?

Sv. Vincent povedal dcéram kresťanskej lásky:

„Nábožnosť, osvietenie a duchovná útecha sú najčastejšie udeľované jednoduchým a pokorným. Som presvedčený, že veda nepridá k nábožnosti a že teológ, hocijako múdry, nie veľmi vie použiť túto svoju múdrosť pri rozjímaní. Boh sa dáva zvyčajne poznať jednoduchým a nevedomým, lebo sú dobrej vôle. Máme na to množstvo príkladov... U nás, napríklad, bratia majú často omnoho krajšie myšlienky pri rozjímaní ako ostatní, kňazi...“ (Coste IX, 220).
“Tak sa mi pozdáva, že som vám o tom už zo dvakrát hovoril, ale zopakujem to. Konajme si opakovanie myšlienok z rozjímania. U nás to nerobíme každý deň, ale tak dva-tri razy do týždňa... Z Božej milosti dobre to robia naši kňazi, viac –menej aj naši seminaristi... ale čo povedať o našich bratoch?! Na nich sa skutočne napĺňa Božie prisľúbenie, že tie najväčšie veci zjaví maličkým, poníženým... Jeden z nich jednoduchý obuvník, druhý pekár alebo kočiš, a predseda, žasneme, keď rozpovedia svoje myšlienky. Veru, neraz si zahanbení medzi sebou povieme, že ani zďaleka nie sú takí, ako ich vidíme. Povieme si medzi sebou: Pozrite len na toho nášho brata, zbadali ste, aké krásne a dobré myšlienky mu Boh vnukol? Nie je to obdivuhodné? Ved' čo povedal, to sa vopred nenaučil, vie to iba odvtedy, čo rozjímal...“ (Coste IX, 421-423).

A sv. Vincent taký, aký bol, priznal: *“Uisťujem vás, že neviem ani vypovedať ovocie, ktoré to prináša. Je neuveriteľné, aby ma Boh držal nasucho pri rozjímaní. Dúfam, že sa niečomu podučím, keď niektorý môj spolubrat bude mať dobré myšlienky a ja z nich tiež budem mať prospech. Toto očakávam od Boha a on nesklame“ (Coste XIII, 666).* Toto je deľba z modlitby a sv. Vincent ju uznáva, živil ju a povzbudzoval k nej.

Vidíme to, alebo tušíme, že pohovor o rozjímaní bol bližší tomu, čo dnes nazývame deľba myšlienok z evanjelia alebo revízia života – viac ako spomienky, ktoré sme si mohli uchovať z určitých cvičení z našich mladých rokov v spoločnosti... hoci pohovor o rozjímaní brata Guerre /gér/, brata Vandaële /vandael/ alebo brata Puyo /püjo/ mal svoju váhu modlitby v ušiach a srdci Pána.

Napriek všetkému, skutočne vinčentská komunita, ktorá sa deľí o prácu, nemôže sa nedeliť o svoju modlitbu. Má na nej podiel v prvom rade v Eucharistii, o čom som chcel dlhšie hovoriť... zdieľať ju, pokúsiť sa znovu s jednoduchosťou, spontánnosťou a úprimnosťou, ktoré vzbudzoval sv. Vincent a ktoré mu následne pomáhali v jeho vlastnej modlitbe.

Chcel by som ukončiť slovom sv. Vincenta, ktoré syntetizuje celú jeho myšlienku týkajúcu sa komunity. To slovo je **vzájomnosť**. V tomto slove sa stretáva deľba práce, myšlienka o spoluzodpovednosti a potreba bratskej komunikácie. Viac ako analýzu a rečenie vám radšej prečítam úryvok zo slov sv. Vincenta, v ktorom nám on sám dáva spoznať toto slovo:

„Otče, teraz by sme si mali povedať niečo o spôsobe, ako sa majú správať sestry medzi sebou. Nebolo by vhodné, keby sa každý deň stretli na určitý čas, na pol hodinu alebo tak približne, aby si porozprávali veci, ktoré robili, ťažkosti, s ktorými sa stretli a spoločne uvažovali, čo majú urobiť?“

- Náš ctihodný otec odpovedal: „Bože môj, je to potrebné! Musia mať úzke vzájomné styky. Musia sa informovať o všetkom. Nič nie je potrebné. To spája srdcia a Boh žehná spoločné rozhodnutie. Potom sa všetko darí. Každý deň sa môžete pri rekreácii opýtať: „Milá sestra, čo sa vám prihodilo? Mne sa stalo toto. Čo si o tom myslíte?“ Ani by ste neverili, aký príjemný rozhovor takto nadviažete. A naopak. Keď sestra mlčí o svojej práci, to je neznesiteľné. Istá sestra robí v Spoločnosti neuveriteľné ťažkosti spolusestrám práve preto, že má takúto povahu. Ja som sa u nás presvedčil, keď v dome, kde sú takéto neotesanci, je predstavený nenútený, spoločenský, všetko ide dobre.

*Ak je tam však taký, ktorý si uvedomuje svoju hodnotu, ktorý sa pridáva vlastnej mienky, taký zatvára srdcia, nikto sa mu neodváža prihovoriť. Preto, milá sestra, myslím, že je to potrebné. Nech sa nestane nič, nech sa neurobí nič, nech sa nepovie nič, čo by nevedeli všetky. Je treba žiť v takýchto **vzájomných vzťahoch**“ (Coste XIII, 641-642).*

P. Ján MORIN, CM (+)

Medzi svätými vyniká Mária, Ježišova matka
a zrkadlo každej svätosti.

„Velebí moja duša Pána“

a vyjadruje tak program svojho života:
neklásť do stredu seba, ale vytvárať priestor
pre Boha, ktorého stretla v modlitbe
a v službe blížnemu -

len tak sa svet stáva lepším.

Mária je veľká práve preto,
lebo nerobí veľkou seba, ale Boha.

Je pokorná:

nechce byť ničím iným,
len Pánovou služobnicou.

Vie, že k spáse sveta neprispieva
konaním svojho diela,
ale iba tým, že sa plne dáva
k dispozícii Božím iniciatívam.

Benedikt XVI., Deus caritas est, 41.

OBSAH

Duchovný život

- 346 List z 15. augusta 2012
Sr. Evelyne Franc, generálna predstavená
- 350 „Nerozdelené srdce“: mlčanie, počúvanie a modlitba
P. Patrick Griffin, generálny direktor
- 361 S Máriou spievať Magnifikat
Sr. Anne Prévost, dcéra kresťanskej lásky

Súčasný výzvy

Dnes s našimi Zakladateľmi

- 374 Provincia Dominikánskej republiky:
Naša služba v „bateys“ a v kraji Quisqueya
Komunita v Quisqueya

Aktuality z provincií

Menovania

- 379 Ustanovenie vizitátoriek a menovanie provinciálnych direktorov

Svedectvo sestier

- 381 Provincia Svätej Lujzy – USA:
„El Paso“ – v službe migrujúcich bez dokladov
Sr. Lujza Gallahue, DKL
- 383 Slovenská provincia: Misia v Omsku
Sr. Damiána Pagáčová, DKL

Dejiny Spoločnosti

Pramene a aktuality

- 385 V čase sv. Vincenta... a dnes:
Spiritualita svätého Vincenta (pokračovanie)
P. Ján Morin, CM